

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy ivon január hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt., félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölesön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyilttér egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetők hat hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

E lapok t. ez. olvasó közönségéhez.

Ez évi első számunk, üdvözlés a jövő reményével lép át a küszöböt; azon reménnyel: hogy kedves hazánkra valahára szebb jövő derül! azon reménnyel: hogy ez évben újra szerencsénk leond e lapok t. ez. olvasóközönségét együtt lathatni.

Mi mindent elkövetünk teljes erőnkkel, hogy egy provinciális lap feladatát megoldhassuk azon erővel, melyek közé Somssich Pált, Zichy Antalt publicista és írói kitünőségeket van szerencsénk elősorolhatni; úgy az írói koszorúból Timont, Bukógátit, Jánosi Gusztávot, Csepely Sándort, Rényi Rezsőt, Tamásfy Gyulát, Dömény Józsefet stb.

A hozzánk beérkezett s általunk közölt pályaművek írói közül ki a nyertes, mai számunk közli.

Ajánljuk tisztelettel továbbra is lapunkat a nagy érdemközönségszivesfigyelmébe és pártfogásába

a szerkesztőség.

Pályázati jelentés.

Lapunk múlt évi folyamában 12 db. os. aranyat tüztünk ki jutalmul pályaművekre; és pedig: egy gazdasági értekezésre 5 db. os. aranyt; beszélyre 3 db. os. aranyt; balladára 4 db. aranyt.

Gazdasági értekezés egy érkezett csak: „boldog, ki a más kárán tanul“ jeligéve; a felkért bírálók által dícsérettel említett.

Beszélyre 4 pályamű jött, de műbecsesele egyik sem bírván, pályázatra nem bocsátattak.

A balladára öt pályamű érkezett, következő jeligékkel:

1-ső pályamű: „Csóka“ The next dearest blessing that Heaven can give, Is the pride of thus dying. Moore.

2-ik pályamű: „Zrinyi utolsó imája“ Nincs az vesze, kit egy nemzet szívébe tomet ol; jeligéve.

3-ik pályamű: „Benedek.“ Jeligéje: ol magyar, áll Buda még.

4-ik pályamű: „Kupa“ Még jöni kell, még jöni fog, egy jobb kor... jeligéve.

5-dik pályamű: „Szép Ildikó.“ Tarditatem gravitate jeligéve.

Ezen pályaművek közül a felkért bírálók, Bukógáti és Jánosi Gusztávurak egyhangulag az 5-ik szám alattinak ítelték oda a jutalmat, mely társai felett egyedül bir a ballada kellőkeivel, s drámai fejlődés, lyrail hangulat; sebes rohanó elbeszélés, jellemek egyes feltüntetéseivel tűnik ki a többiek közül.

Az 1-ső és 3-dik szám alattiak dícsérettel említettnek; s miután a gazdasági értekezés és beszélyre jutalmak ez uttal nem adatnak, a jelenlevő Tevely Elek, Kozma Sándor és Koch Adolf urak egyhangu véleménye egy-egy db. os. arannyal szinte jutalmazandóknak íteltettek.

A jeligés levelek felbontatván, az 5-dik számú levélből Györgyi József (az orvosi egyetemen Pesten) név tünt ki; az 1-ből: Tamásfi Gyula, a 3-ikból pedig Dömény József munkatársaink. A többi jeligés levelek megégetettek.

A hat db. os. arany pedig decz. hó 29-én, postán az illetőknek elszállított.

A szerkesztőség.

Kaposvár, decz. hó 28.

Főtisztelendő Kómesz György esperes és plébános az következő beszéddel nyitotta meg a Karácsony estvét, melyen a szegény gyermekek felöltöztettek:

Tisztelt egybegyűltök!

Harmad éve, hogy a jótékonyság o magasztos estvését ünnepejük. — Harmad estjét üljük ma azon kegyes hajlam s emberbaráti szeretetnek, mellyel Kaposvár lelkesültjei a szegény, ruhátlan gyermekeket a szeretet szíves adományával felruhazzák. — A karácsonyfa a szeretet a díszes jelvénye harmadéven át díszlik, virágzik s a jószívű adakozók kebléről az árvák és szegények öröme óldáshozólag gyümölcsözik.

Kezdetben csakély volt, mint minden nagykar kezdete parányi, de a növekvő felebaráti szeretet a mult két évinél nagyobb és forróbb lángra lobbant ma, midőn nem egyedül csak Kaposvár tisztelt lakói vallás, rend, rang külömbőség nélkül; hanem még a külvideken lakó nemes keblük is ez öröm estét szíves küldeményeikkel gazdagítani kegyeskedtek.

Elsorolni mindazon jótévk s jótévkönök dícsőveit se célozom, se feladatam, elősorolandja ezt majd más, de minden jótévknek hálaköszönetet szívből fakodót, s örökre maradandót szavazni buzgó érzelmem, hálás kötelmem.

Ki Isten nevében ad, Istentől várhatja jutalmát, kétszer ad, ki készséggel ad, szánd meg a nyomorultat, nem tudván

mikor jutandhatsz hasonló nyomorra? A gazdagok fölöslege, a szegények öröksége. A keresztény vallás sugalta isteni tan, ime mikép foganatosul, midőn mindenki Isten gyermekének, egymás között testvéreknek, tekintetvén, a tehetősek felkarolják a szegénységi ügyet s a szűkölködő nyomorultak könnyeit letörlik, meztelen tagjaikat a szeretet érzelm szülte készitette adományával befödik, betakarják, és midőn ezt teszik Krisztus Jézus tanítása a példája szerint cselekszenek tudván, hogy mit e kisdedeknek tesznek annyi mintha magának az Üdvözítőnek tennék.

Ezt javolja és helyesli a józan ész, bölös élet és az emberi szív is, mely egyiránt sugalja: hogy a mi jót akarunk magunknak, cselekedjük ugyanazt másoknak is — és nemde mi emberek egy faj levén az első emberi törzsről egy fának gyümölcsei, egy ősapának gyermekei, illő, kellő és méltányos, hogy rokonszenvet tápláljunk s részvétirgalmat gyakoroljunk azok iránt, kik az élet nyomoraival, önhibájuk nélkül küzdeni kénytelenek.

Segíteni a szenvedőn, — emberi szép könyörén segíteni minden érdek, hasznosulás avagy viszonzás nélkül anyagi cselekvény, mely a szenthit szellemétől átmolegült s felvillanyozott jók tulajdona, mindenki öntudatának boldogsága, Istennél van fentartva égi jutalma!

Tisztelt egybegyűltök jó tetteket földi jutalmá legyen o háladosos felöltöztetendő szegény gyermekek szíveinek legforróbb hálája. Isten ezt látja s jószágokat százszorososan áldja!

Gyermekek! buzduljatok lelkesüljeteke hálára kegyes jótévkitek nagy-lelkűségé iránt, magatokat jól viselje s buzgóan könyörögve: hogy kegyes jóakarókat Isten soká soká éltesse! Éljenek!

A kiosztás megtörtént — az öröm határtalan — a megajándékozottak keblői jótévk felé hangosan s hálásan dobognak, szemekben pedig a köszönet érzelm gyöngyei csillognak.

És kegyes nagylelkű jótévk s jótévkönök jó lelkeiket ezek fölött ürvendve kegyesen mosolyognak. Üdvözölve! áldva legyetek! Isten kegyelme, s jó-sága veletek!

Szerény magánézet a létesítendő n.-kanizsai főgymnasiunról.

Decz. végén. — Ma, az új év küszöbén városatyánk tanácskozmányt tartottak, ha talán nem is azon elhatározással, hogy ebben a legürgetőbb ügyben végeredményhez juszanak, talán a közmondással tartván: „Szegény ember szándékát boldog Isten bírja!“ De tréfán kivűll száz szóznak küszöbén is vagyunk, és ezeknek lassu ugyan, de folytonos és döntő befolyása a tanítási ügyre általában, és a tanczóra és tanítási szellemre minden egyes nyilatkozataiban különösen olyan világszerte elismert, hogy egy

néhány példa még a következtetésekre is elég anyagot nyújt. A politikai életből mindgyikünk 3 szorosan egymástól megkülönböztethető korszakot és ép annyi a kül-politikás az iskolában hűn visszatérő tanrendszert élt át: és pedig 1849-ig 49—60, és 61-től mostanáig, mely most ismét változni fog. 49-ig a szabad tanulás uralkodott, még a betanulás- s fogalmazásnál a betanult felmondásnál is máskép mozgott a tanuló, mint a rabláncosozott 50—60-ki tankönyvszor ideje alatt. Most már szabadabban lehelünk, de azért még az utolsó 4 év alatt is kellett revisio, approbatio, sanatio, a meghatározott évek száma a magán vizsgáknál bár, más, de rövidebb uton is megtanulhatta volna és így többféle: az 1861 budai országos iskolai tanácskozmány dacára. Most pedig, ha iskolát nyitunk a haladott korszellemmel szemközt, kérdésünk: Hol és kinnek nyissuk az iskolát? Nagy-Kanizsa már fekvése és kereskedelmi viszonyainál fogva is, a kereskedelmi városok minden keltekei után sovár, ezek támaszai, onnét veszi munkáit a világ minden részében rakárainak és dícsővágának alapkövét letenni: vagyis mondjam ki a nagy szót: N.-Kanizsának kell főiskolai jele annak az országos híres isz. reál- és kereskedelmi iskola. De hát az ország a nemzet s a nyelv jövőjét az ügyvédek, a papság, a tudomány és a szenvedő emberiség érdekeit áldozzuk föl a kereskedelmi és gazdasági érdekek fejében? Azt sem jól ösmerjük a magyar előszeretettét a classicus tudományok iránt és annak is közzönheti híres államférfiainak végtelen sorát és jeles asónokainak classicitását — de segít ezen a valódi personal-unio: alakítsunk reál-gymnasiunot! A gymnasium tantárgyal csonkítatlanul maradnak, ép úgy a kegyes rend teljes befolyása is, csak hogy a tanfolyosztás némi változásával a rajzolás, szám- és mértan nagyobb mértékben előadása, a könyvtartó fűlvétele a IV. latin osztályban, és a VII. és VIII-ban, erő- az géptan és egyáltalában a nélkülözhetetlen természet-tan gyakorlatiabb előadása. Első példa erre a szomem előtt véghezvitt összeolvadása szinte híres felső lövői algymnasium és alreáliskolának és a 2 bécsi reál-gymnasium — de ezekről bővebben! G.

VIDÉKI TUDÓSÍTÁSOK.

Szemes vidékeről.

Édes barátom szerkesztő!

Multkori levelemben tett abbéli ígéretemet, hogy nem mulasztom el megírni: ki lesz a sok pályázó közt a tabi korlalt valódi választottja, ezennel beváltom; ámbar tudom azt, hogy napjainkban az események oly gyorsan és rohanva követik egymást, hogy ha valami érdekes tárgyat talál a jámbor levelező feljegyzésre, mire tollát előkeresi és neki ül, már jön egy ismerős vagy friss hírlap, s oly meglepő közöl vele, hogy tárgyat elköszötnök és érdektelennök találva ismét felkel ülőhelyéről. Hátha még követválasztás eredményéről akart írni! Oh ekkor már eszébe jut azon özne a tudósításoknak, melyeket a hírlapok egész undoríg bökéséggel nyujtanak a szegény olvasónak. Programm eső, követválasztási tudósítás oly félelmes ragály, mely nálunk a kholera híreket pótolja s csak az egyedül, hogy ezeket elkerülendő, nálunk is számosan nem menekülnek mint Madridból, Párisból és Nápolyból stb.

Do azért legyen meg ígéretem tolysedése. — A tabi nov. 29-én ülő meg azon alkotmányos ünnepe, mely nemzetét életűz nap-tárában 1848 óta csak három évben fordult elő. Azért nem csoda, ha úgy az egész hazában, valamint o korületben is azon hűfi buzgósággal és érdekeltséggel stietett mindön jogosult résztvenni a választás fontos actus-

ban, annyival inkább, mert egy általános és a honi lelket átölelő sejtelen sugár mindnyájunknak azt: hogy fontos idők jönnek, melyek hazánk jövő sorsának előkészítői lesznek, s ha elmulasztják felhasználni, ismét csak a mult dicsőségének emlékeiben, de nem egy boldog jövő reményében vagy teljesedésében fog élni a szegény magyar. Ez okozta, hogy a pártok oly szívóssággal ragaszkodtak jelöltjeikhez, s minden erőjüket mozgásba hozták, hogy biztos győzelmet szerezzenek.

Nálunk is volt két említésre méltó párt, mely a visszavonult vagy előtérbe állani nem mert jelöltök pártjainak előmozdítása után a döntő pillanatban mérkőzött egymással. S ez a Zichy Antal és Tallián L. os. k. kamarás urnak pártja.

Mindkét párt választói a választás napján longő zászlókkal vonultak be a választás helyére, hol egymással szemben álltak fel; köztök az elővigyázatból felállított csendőrség képezett sorsfalat. S midőn a választmány elnöke a nagy számú választókat felhívta a követjelölésre, természetesen mindenik fél a maga jelöltjét kiáltozta ki. De minthogy Tallián L. os. k. kamarás ur pártja csak egy kis töredéket képezett a Zichy-párt ellenében, ennél fogva felhívta az (Elnök: hogy valjon szemmel látható kisebbsége dacára kíván-e szavazást vagy elfogadja a nagy többség jelöltjét követül? Erre a kis számú Tallián-párt szavazást kívánt, mely a nagy többséget annyira ingerlésbe hozta, hogy a legnagyobb elővigyázat kellett, hogy minden komoly összecitkezés megakadályoztassék. Ennél fogva a szavazás megkezdődött s midőn a Tallián-párt látta, hogy csak egy ötödét teszi ellonpártnak, okot és alkalmat keresett a visszavonulásra; mire csakhamar talált is, mert egy ellonpárti szavazónak közel a választmányhoz magánybuzsálgatásban eljött s szavait azonnal felfogta és sietett ezen esetre alapított ovását a választmányhoz benyújtani: s a helyet elhagyta. Természetesen a választmány ezen fogására magát a választás megkezdésében gátolni nem hagyván a szavazást, a községeknek abo rendezni kikiallítása mellett folytatta, mely esti 8 óráig tartott. Bámulatos volt azon rend és türelem, melylyel a Zichy-párt nagy számú választói a másik párt által csupán az ő boszantásokra kívánt szavazás befejeztét bevérték. Midőn végre szavazatok összehalva az elnök által köztudomásra hozott Zichy Antal 1307 szavazattal 215 ellenében követnek elválasztott, oly roppant lelkesedés tört ki, a szűnni nem akaró éljenés egy örök vihar zúgásaként rongtó a város minden részét. Erre egy deputatio menesztetett a már megválasztott követhez felkérni az öt türelmetlenül váró választóközönség közt megjelenésre; ki is, midőn a lelkesült tömeg közt megjelent, egy remek beszéddel köszönte meg választóinak ragaszkodását és bizalmát. Sajnálom, hogy a romok beszédet egész terjedelmében nem közölhetem, de annyit felomlíthatok, hogy azon néhány év, mely a mult országglyűléstől a 65-ig eltelt, oly selemli kincsekkel gazdagította a kitűnő férfiu eddig is bő tárházát, hogy nemcsak a körület, de az egész haza büszkén fogja magának vallani, midőn a hónapok közt lánglelkével s látnoki szellemével megjelenend.

Igy zajlott le nálunk a követválasztás mozgalma, mely annyi kedélyt izgatásban tartott. Azok, kik érdem nélkül a dicsőség fényes képeiről álmodoztak, most ismét a mindennapiság s a magányos élet csendes homályában folytathatják szokott munkásságukat, — mert a középszerűség omborainknak a jólyg-ezött munka, az üdvös törekvéshez elöltött nap több megnyugvást és elismerést szerez, mint a dicsőség, mely csak azokat szolgálja híven, kik a kitűnőség magas légkörébe képesek felemelkedni. Ilyenek pedig vajmi kevesen vannak!

És most bízunk, roménykedjünk azon boldogabb jövőbe, melyért oly régóta eped a sok megpróbáltatás nehéz napjait átszövedett magyar, — mely jövő, meggyőződésem, hogy nem lehet azon úgynek dicsőletlenül elveszni mely ügyért annyi nemes lélek, annyi szilárd akarat küzd, — s annyi hű kebel imádkozik!

1865. december 4-én.

KAZAY MIKLÓS.

Hírek és események.

△ Ujdondászi új évi üdvözlötünk mellett kérjük t. előfizetőinket, kinék előfizetési ideje lejárt, azt megújítani sziveskedjék, hogy pontosan küldhessük a lapot, aunal is inkább, miután honatyáink működését szem előtt tartjuk és a főbb mozzanatok a mennyire lapunk hasábjai engedik, közölni fogjuk.

△ A karácsonyi szent ünnepek másod napján szokás szerint megtartani szo-

kott Polgári együletünk tisztujtása alkalmával, izraelita testvéreinknek az együletbe felvétele — honnét mindeideig kizárva voltak, — szavazattöbbséggel foganatosított, örömmel jegyezzük fel ez eseményt, annyival inkább nagyon örömmel, mert a nagy átalakulás előestélyén történt; midőn a nemzet, magának igényel s követel, midőn városunk érdeklött értelmisége mint a nagy nemzet-test egy kis kiegészítő része, tettel sietett bebizonyítani, hogy a nemzet, mely karjait szilárd rendületlenül elvett jogai után kinyújtá — gyermekeit külfölség nélkül egyformán öleli. Egyszermind örömlünkre szolgál, hogy a titkos szavazás következtében nem sikerült egyetlen egy szavazót sem felfedoznünk, kik az összeolvadásellenesek voltak, melyek következtében megkíméltünk ama kimondhatatlan szánandó kellemetlenségtől, hogy a különben mindenesetre elismerésünkre érdemes polgártársainknak századokkal ezelőt kiállított szegénységi bizonyítványait látományozhassuk. — Szerény nézetünk szerint sárral dobálása volna a lobogónak, melyre a szent szavak írvák „Szabadság, egyenlőség, testvériség,“ ha nem jogegyenlősítettnek mindazok, kik Isten képe teremtve, annyival inkább, mert megvagyón irva, s kell hogy fejet hajtsunk a hagyományok eme legszentebbikének hogy: mindnyájan egy atyának gyermekei vagyunk. Az együleti választás következik: Elnök közfelkiáltással Halvax József. Titkár Wagner Károly. Pénztárnok Botfy Károly. Választmányi tagok: Bartos János, Mantuano Rezső, Michl Ignác, Halvax Károly, Klein Péter, Altman Mihály, Prangor József, Stotzek Wenzel, Fasoatti Bertalan, Matulnik Antal, Barát János, Simoncsits Antal.

△ Folyó hó 26-án d. o. 10 órakor tartott a nagy Casino számosan meglátogatott évi közgyűlése, Pigmond városkapitány, mint kiküldött városi biztos ur jelenlétében. Gutmann S. H. ki tiz esztendeig folyvást volt ezen együletnek elnöke lemondván, Olop Samu ur választott meg helyette. Alelnöknek Ebenspanger Manó pénztárnoknak Blau Ferdinand és titkárnak Ebenspanger Lipót. Választmányi tagoknak: Gutmann S. H. Weiss Manó, Weismayer Mór, Blau László, Szukios, Dr. Schreyer, Dr. Engel, Löwinger Ignác, Weisz Henrik, Blau Pál, Lang Henrik Engländer Lajos. Póttagoknak pedig Albanich Flóri, Sommer József, Weiss Samu, Walbach Mór, Dr. Rosenberg és többen. Miután a választott elnök semmikép sem akarta hivatalát elvállalni, az alelnök foglalta el helyét. Ezen egyület dicsőretére legyen mondva, már harmincz évig fennáll, kezdetében az összes ugynevezett intelligentiának rang, állás és valláskülömbőség nélkül volt kedves mulatóhelye. Később, a viszonyok változásával midőn új kávéházak és egyletek keletkeztek látogatása csökkent, és most mintegy 130 tagot számlál, kik többnyire a kereskedői osztályhoz tartoznak. Helyiségei nem igen osinosak, de tágasak és igen alkalmasok tánczoszoruokák tartására, melyekben legyen mellesleg említve, az előbbi kedélyesség hiányzik, a mennyiben a fesztelén egyszerűség helyett pompa és fényűzés uralkodik. Számos magyar és német lap tartatik, ugymint „Pesti Napló“, „Magyar Világ“, „Zala-Somogyi Közlöny“, „Bolond Miska“, „Pester Lloyd“, „Wiener Zeitung“, „Debatte“, „N. fr. Presse“ stb. Kívánatos volna, hogy miután valahára a polgári egyület kitöröltsé alapszabályaiból azon nem a 19. századba hanem a középkorba tartozó alapszabályt, hogy az izraeliták ki vannak zárva köréből, a nagy Casino és a polgári egyület egybe olvadnának, mind a két része csak nyerhetne ezen egyesület által. Ezen eszme tárgyalására még vissza térünk és indokolását bővebben előadandjuk.

△ A helybeli „Segélyegylet“ három évi fenállása után most tartá az első nagy gyűlést, melyben Weis Samu elnök üdvözlő a majd 300-ra menő egybegyűltöket; — előadá az egyület sikeres működését, s ohaját fejező ki, hogy minden hazai intézet oly sikernek örvendjen, mint a „N.-Kanizsai Segélyegylet;“ beszéde után következett az előbbeni számunkban jelentett pontok tárgyalása, ezt követte a választás. Weis Samu, ki eddig is oly dicsőrettel elnökölt, újból egyhangulag megválasztott. Alelnökké Hauser János, Pénztárnokká Blau Pál. Ellenőrré Engländer Lajos. Könnyvivő Löbl Miksa. Választmányi tagok: Fischer József, Steinberger József, Blau László, Rosenberg Izrael, Tánozos Gergely, Mitzky Miksa, Somer József. Pót tagok: H. J. Weisz és Halphen László. Továbbá a „Segélyegylet“ számudási jelentése 186¹/₂-ik évről következő: Heti betétek 2200 részvételtől á 50 kr. s pedig 1862. évi november 2-ától, 1865. évi október hó végéig számítandó 156 hétre 171600. Kamatok 186²/₃, 186¹/₂ és 186¹/₄ évről 15990 frt 38 kr. Irásdíj 186¹/₂ évről 2204 frt 90 kr. Halasztási kamatok 186¹/₂ évi 361 frt. 92 kr. Előjegyzési díj 186¹/₂ évi 168 frt. 60 kr. Átiratási díj 186¹/₂ évi 31 frt. 60 kr. Tőkésített kamat számla 186¹/₂ évi 2379 frt. 75 kr. Részvénybetéti hátralékok folyó évi október havi kimutatás szerint 441 frt. 50 kr. Kiszolgált kölcsönök betáblázására 1000 frt., hitel-papírokra 21,295 frt., eddigi betétekre 59,145 frt, kezeskedésre 109,160 frt., folyó évi költségek, jótékony ozélokra fordított 157 frtnyi kiadással együtt 1670 frt. 23 kr. Pénzkészlet folyó évi október hó végével 25 frt. 42 kr. Összesen 192737 frt. 15 kr. Ebből az egybegyűltök jelenlétében 100 o. 6. frt a n.-kanizsai gymnasium és ugyanannyi a helybeli házi szegények számára adatott.

△ Az ünnepek előtt a helybeli vadásztársulat a városi erdőben vadászatot tartott, elejtettek 12 nyulat és 2 rókat. Visszajövetkor Babochay János városbírókat lovai elragadták és szerencsétlenül láhát törő.

△ Az itteni szent. Ferencziek templomában egy helybeli protestans vallásu foglár felvette a kath. hitet.

△ Inkey Kazimér főbíró ur egy jótékonyozó tánczvigalmat rendezend, bővebben jövő lapunk értesít a felől.

△ Előbbeni számunkban jelentett gymnasiumi ulós deoz. 28-án a városhátermében több helybeli és néhány vidéki ur jelenlétében megtartott. Az utóbbiak közül jelen voltak a minden szép és jóban résztvevő Palini Inkey László, Glavina Lajos, Semetke Lajos, Hayden Mihály, Botka László és Muraközy plébános urak. Fájdalom, hogy a sok meghívójegy daczára is oly gyéren jelentek meg a vidékről e szent ügyet tárgyazandó. — Helyszake miatt az előfordultakról jelen lapunk nem szólhat, de nemsokára megkezdjük a gymnasiumi ügyi-bizottmány jegyzőkönyvének közlését, mi leghivebb adatként szolgál.

△ Az 1866-ik évi ujonozkiállítás meggyénkben a következőképen állapított meg: mártius 13, 14, 15, 16 és 17-én a tapolozai járásban Tapolozán. Mártius 19, 20, 21, 22 és 23-án szántói járásban Keszthelyen. Mártius 26, 27, 28, 29 és 30-án zala-egerszegi járásban Zala-egerszegen. Április 4, 5, 6 és 7-én lövői járásban Lovdván. Április 9, 10, 11, 12 és 13-án a Muraközben Csáktörnyán. Április 16, 17, 18, 19, 20 és 21-én a kapornoki járásban Nagy-Kanizsán. Április 23, 24 és 25-én utánállítás a szántói, tapolozai, egerszegi, lövői és kapornaki kerületekből Nagy-Kanizsán. A felmentetési folyamodványok az illető főbírói hivatalnál nyujtandók be. — Megváltási díj nem mint lapunk utolsó számában hibásan megjegyeztük, hanem 1000 o. 6. forintban állapított meg.

— Az éljen megyarazata. Az „Ost. D. Post“ egyik munkatársa (Klapp Mihály) következéleg ir Pestről a magyar „éljen“-ről: Az „éljen“-ekkel különben úgy vagyunk, mint a táviratokkal. A léghen röpködnek, a körülvesznek bennünket éjjel és nappal. Mire képes a magyar lelkesedés, azt csak most látjuk igazán. Az „éljen“ olyan gyuananyag, melyet ha boledobnak egy gyülekezetbe, rögtön lángol az egész, s roppant gyorsasággal futja végig a sorokat, magával ragadva nagyot és kicsinyt. Mi egy német „bravo“ vagy „hooh“ a magyar „éljen“-hez képest? Semmi, mondom, hogy semmi. Ezt alkalmam volt tapasztalni a mult héten. Nagy tömeg között egy ilyen „éljen“-t hallani, körülbelül úgy hangzik, mint hangozhattak egykor a hunok osatakiáltásai. Vad és féktelen; mindig rendkívüli és heves hangulatot jelent, s jobban magával ragad, mint a cultura „hooh“-ja.

— A felséggel Pestre tazott oselédesség és lovak mind visszaköltöztöttek Bécsbe, s a legmagasb ndvar leutazásakor ujjakkal fognak pótolatni. A hintók asztali készlet, a leveses és osemogétányérok kivételével, egészen elülszétől készült. Szám szőrint — a talak és tálcák beleszámítása nélkül — 1500 tányér és 2000 személyre való étesszközből áll.

— Jól értesült körökben azon örvendetes hír kering, hogy az udvarnál már nagyban készülnek O Felségének a osaszárnának legközelebb történeendő lejtvetelőre, sőt némelyek már egész határozottsággal állítják, miszerint január 16-án Budán már fogtatás is történik O Felségénél. — A felsőbb itt tartózkodás ideje alatt hotenkin két udvari bál és hangverseny is rendeztetnék a budai várakban.

— Deák Ferencz arczképe Bécsben nagy keletnek örvond, alig győzik a pestiek a küldeményt.

△ Gutmán S. H. izraelita előjáró volt az első, ki magát a polgári együletben felvétetni jelentő, tekintve, több érdemeit, a szegények irányában jószívűségét, szilárd jellemét, közhangun felvetetett és éljenekkel üdvözöltet.

Kapovár.

* A szegény gyermekök felöltöztetésére ujjában adakoztak: T. Kohn Josef asszony 1 ftot, T. Lajpozig Antalné assz. két pár cipőt; két pár kapuzát; négy kötény és egy meleg alsó szoknyát. T. Csepán Antal első alispán ur 5 ftot. T. Vissy Pál főorvosné assz. egy szoknyát, egy reklit; egy nőiing, egy kendő, egy kötény és egy pár kapuzát. T. Heidecker Franziska assz. egy gyermek attilát. Mélt. gt. Zichy Jánosné ujra: hat darab meleg szoknyát; hat darab meleg reklit. Egy névtelen 5 frtot. Kriszt János törv. tanácsos ur 2 frtot. T. Somssich Lőrincz másod alispán ur tiz ftot. T. Markusz Babetta assz. egy női téli öltönyt. Ns. Jankovich Józsefné assz. és leánya Matild k. a. hat darab horgolt felöltőt, T. Szalay Alicé k. a. két egész öltözet leányruhát. Véninger Antal két frt. ára babot. Gindli János 1 frt. Szűcs János 1 frt. arát. T. Berger Antalné assz. egy nadrág és egy mellényt. Mélt. Jankovich László főispán ur három öltözet férfi ruhát. T. Fodor Pál ur 1 frtot. Bogyai Ella k. a. négy öltözet leányruhát. E lapok szerkesztője a két estély jüvedelméből és a hozzá pénzben begyűlt adakozásokból készített összesen tizenkét öltözet férfiruhát; husz pár oszmat; huszonkét pár cipőt; husz siphát; hat öltözet leányruhát; hat pár kapuzát.

Összesen bejött 387 darab lábbeli s ruhanemű; 420 frt. = négy száz husz frt. becsárértékben, s fel lett öltöztetve hotvenhárom gyermek.

A két estély tiszta jüvedelme, s a magánadakozásokból — mint e lapokban ezámot adtunk, róla — begyűlt összesen készpénzben 159 frt 38 kr. oszt. értékben; kiadatott lábbeli és ruhanemű.

műekért, világítás, nyomda stb.ért, a szerkesztőnél letett a kifizetett s megtekinthető számlák szerint 158 frt. 14 kr. o. 6.

* A farsang folytán, és pedig január hó 20. és febr. hó 10-én osakugyan léteálni fog azon két vigalom, a megye palotájában, melyről már emlékeztünk, a kaposvári és osurgói gymnasiumok javára. E tárgyban dec. hó 27-én összejövetel volt Kaposvárott s a rendezőség következőleg alakult meg; elnök Roboz István; Jegyző Németh Ignác; Pénztárnok Benkó Ignác, akadályoztatása

esetében: Gruber Gusztáv. Ellenőr: Szabó Kálmán. Választmányi tagok betűrendben: Bárány Dénes és Sándor. Boronkay Károly és Lajos. Bosnyák Ferenc és László. Bogyai Kálmán. Bárosa Ödön. Ferenczy Jenő. Fodor Pál. Gaál János. Haberhauer Mór. Horman Manó. Kooch Adolf. Kozma Sándor. Kund Jenő. Lehner Sándor és Gyula. Maár Gyula. Nagy Sándor. Paiss Andor. Rihmer Kálmán. Somssich Andor. gf. Somssich Imre, Pongrácz és János. Svastics Gyula. Szalay Imre. Tallián Jenő. Véssey Mihály.

* Bényei és Laczkó szinigazgatók egy szini jelentés által értesítik a székváros és környékén lakó t. közönséget, hogy ez év jan. 6-án kezdik meg itt működésüket. — Továbbá itt tartózkodásuk alatt a legérdekesebb drámák, vígjátékok és operettek szándékoznak előadni. Miután e társulat egy a provinciákon levő jobb szintársulatok közül, ajánljuk a székváros- és környékén lakó t. közönség részvét- és pártfogásába.

* A szilli követválasztás január hó 5-én leend.

* Freystädler Antal sörházában már erőlyesen foly a munka, s mint halljuk, kitűnő minőségű sört főznek, Pestről jött sörfőzők felügyelete alatt. A sörház egészen újonnan alakított, s hogy a jó sörtartáshoz mi se hiányozzék: egy óriás jégpince van készülvén, több ezer koozi jégre. A tavasz elején pedig megkezdik építését a gőzfűrdőnek. Midőn az uradalom főbérleje ennyit áldoz a közönség érdekében, megérdemli, hogy a szerenese őt is karolja fel.

TARCZA.

Egy este mellém tilt s mosolygva mond:
— Barátom, mért morogsz te szűnet nélkül
Nyugvó napon s az árnyon, mely sötétül,
S a felkelő aranyasín csillagon?
Nem-e főn mit csinál? Add vissza nékem.
Lelkembe nézz s ne csüggy mindíg az égen!

Mert lásd az ég, s sötét, pusztá tér
S a tudomány, melyet magában foglal,
Mire tanít mi az én mosolyommal,
Mire tanít mi csókkal fölér?
Emeléd föl szívem tisztá, szűl fátylát
Ott hagyád egéd csillagot ha látád!

Oh mennyi fény! Mert lásd midőn híven
Szereztünk lányunk egy tündéri látvány,
Szobea ragyog a bánat éjszakáján
A hűség mint a csillag oda fenn,
A pusztá kék ég szeml — szívem mondja
Dicsőbb az ég, mely lelke bérágyogjal!

A csillag szép a sötét éjjelen
S a világ telve szás csodás dologgal
A róza szép és szép a piros hajnal,
— Egyik sem oly szép mint a szerelem!
Legizsább fény és a legizsább láng,
A fényugár, mely szívből szívbé száll át!

Többet érez mint az ezernyi nap,
Miknek a böles nevet ad nem ismerve.
Isten tévé, gondolván az emberre.
Közel a nő s az eget tavolabb.
Ő szól így a kutató csillagásznak:
"Élj és szeress! A többi pusztá árny csak!"

Ferress! Övé e nagy parancsolat.
Az eget, melyet halvány fény regez be
Hagyd ott, a téged szerető szemekbe!
Több fényt találás és szebb csillagokat!
Feretel tosz: álmodni, látni, tudni.
Nagy szellem vágy gyöngéd szívhöz simulni.

Jöjj kedvesem, jöjj álmodni velem!
Vagy nem jut az édes dal hangja hozzád?
A természet egy lantá változott át
S szerelmünkkel dalol csak szüntelen.
Szeressünk jöjj! Bolyongjunk künn a réten
Hagyd az eget! Szívem reá féltékeny.

És így beszélt szép halkan kedvesem
Féjű piciny fehér kezére hajtvá
És angyal szép szeme, szava és édes ajka
És arca, mely oly kedves énekiem,
S szépsége látván, hogy elbűvöl engem
Tovább beszélt az én édes szerelmem.

Elfojt a gyönyör... szívünk úgy dobog...
Est lön. Kelyhök kitérték a virágok...
Szavainkkal ti széd fák mit csináltak?
És sőhajin'kal sziklás bérzorosok?
Bizony nagyon szomorú ez a földi
Bora, hogy így nap elfut csak mint a többi!

Emlékeztél! Bánatban drága kincs!
Letűnt álmodnak felhős láthatára!
Múlt gyönyör édes visszavert sugára!
Vízszínyo annak többé a mi nincs!
Mint küszöbön az isten lakhelyének,
Elandalog még rajtatok a lélek!

Ha itt a bú s a szép napok ha már
Letűntek és údv nem vár szíveinkre.
És a remény ha cseppig kitértve,
Hulljon tengerbe az úres pohár.
Feledés! feledés! te vagy az e mély tenger,
Hová őrmét hányja bé az ember.

JÁNOSI GUSZTÁV.

Bourbon herceg és Prie marquisé.

Közl: AREOPÁG.

I.

XV-ik Lajos nagykorúvá levén, Orleansai Fülöpöt, ki eddig mint regent vezetett a kormány ügyeket — miniszterelnökké tette.

Orleansi Fülöp ekkor is, mint regent idejében — folytatta gyengoségeit s 1723-ik év augusztus havában, számos hölgyei egyikek karjaiban, — Phalakis asszonyában — a életében meghalt.

Ezen, az ifjú királyra nézve mindenesetre jelentékeny haláleset nagy, szokásnál kivüli izgatottságot okozott az udvarnál.

A totom még ki sem hült,*) midőn az udvariak, azon kor furcsa öltözeteinek legpompásabbjába bujva, a királyhoz mentek, vezetve Bourbon herceget.

XV. Lajos nagyon levott, s ki vorasedett szemeiből lehet látni, hogy sirt.

Alig tovódott be az ajtó a csoport megott, Frejus püspök, ki már előbb jelen volt, így szólt az ifjú királyhoz: "Az orleansi herceget elvesztésekor — kinek dicsősége egy szóval is kimondható, — nem tehet felséged jobbat mintha Bourbont felkéri, hogy vállalja el Fülöp herceg hivatását."

XV. Lajos kérdő tekintetet vetett Frejus arcára, — de minthogy ez változatlan maradt, — egy föntéssel beleegyezett az indítványba.

Bourbon megköszönő a bizalmat s Vrilliere ur; örülve a gyorsan teljesült kívánalomnak elővona zsebéből az ekkor formát s Bourbon herceget Franciaország premier miniszteré lön.

Frejus püspök, ki később mint Floury bibornok szerepelt, könnyen magához kerithette volna a hivatalt: de ő a becsületérzet és türelom embere volt: két oly tulajdoné, mely ritkán van államférfiban párosulva s ha igen, úgy nem könnyű őt megdönteni. Ő megelégedett volt befolyásával, a valódi hatalommal s másra bízta a külszin és formáságokat.

Vagy tán nem érkezett még el az idő? Egyébirtánt ő jól ismerő Bourbon tehetéseit.

II.

Bourbon herceget valódi neve Lajos Henrik volt, de csak Bourbon herceget név alatt lön annyira ismert. Ő a Bourbon-Condé-Enghien házból származott, s öreg utyja az Albrei hercegségért nyoró kárpótlásul a bourbonit.

Anyja, a szellemdús Nantes kisasszony, XIV. Lajos és Montespan asszony lánya, volt.

A herceget test és lelkileg rut;**) harmincegy éves, magas, szikár hajlott, — majd pupos volt. Beesett arcuzal, kibiggyesztott ajkakkal és kiálló, tulságig hogyes állcsonttal.***)

Anyja azt szokta mondani, hogy a természet azért látta el ily állal, hogy lehessen őt nevetni.

A közmondás azt tanítja: egy baj ológ arra, hogy többet vonjon maga után: már pedig Bourbon hercegre nem egy hibája volt s ezt a véletlen még többel toldá meg.

Egy téli napon ugyan is Dauphin és Berry hrggel vadászatra indult. A fatum Berryt egy tónak jobb, a hrgget pedig balpartjára vezette. Egy őz kiugrik a sűrűből, Berry lő, a golyó nem az őzet, hanem a Bourbon hrg. szemét találja.

Bourbon meglehetően phlegmával turo el o véletlent, de midőn Neszle asszony szeretét e miatt elveszté, — Berry halálát óhajtá

Miniszter elnöki székét elfoglalván, a satyra-írók körülbelül ily gunyíratot röpitének ellene: "Bourbonnak két szeme van; az egyik úvegéből készült, a másikkal jól lát: azzal a kormányügyeket, ezzel pedig saját érdekeit vezérli."

Mi moral oldalát illeti, — ő nagyon udvarias ember volt, — toasztirozni szeretett, —

*) Held und Corvins Weltgeschichte; Neuzelt 764 lap.

**) Held und Corvins.

**) Damas: "Louis XV." (Auth.)

hiuzág és fővényességéről híres volt. A mississippi-részvényeken másfél milliót nyert — a anyját, ki o munkálatban segítője volt — nem részeltette csak egy parányi részben sem.

Neszle asszonyba a bolondulásig szerelmes volt, ki Soubis hgnek adva előnyt, neki ez vég nélkül fájt.

— Mi az ördögöt panaszkodik Bourbon szolt Soubis, midőn a hrg. bujáról tudósítva lön, hisz én mindent megengedek Neszenek.

De Neszle asszony ez engedelmet nem igen vevő igénybe, — s Bourbon, kit ezalatt XV. Lajos Conti bgnövel összeházasított, csak Prie asszony szerelmével vigasztalá magát.

**

Prie marquisé, korának egyik legszebb legnagyobb esellő bírő s legfővényebb asszonya volt; Bourbon hercegre nagy befolyással bírt, a mi onnét keletkezett, hogy a már ekkor nagy tekintélyre vergődött négy Paris testvér, églig magasztalá. Bourbon hrg. pedig a mit ezektől látott, azt mind nagy-szerűnek gondolt.

Bourbon csak is azért tevő meg az első lépést, a viszony kötésre, hogy a kor igényeinek, a "bonton"-nak megfelelően, t. i. minél több szeretővel bírjon.

XV. Lajos nem tudni miért, tán a Douschaffour és la Tremouille mondászerinti esetek*) következtében, — súlyos beteg volt, annyira, hogy Bourbon kétségbe volt esve, — mert hivatalt csakis o király éltével tarthatá meg.

A király kénygnyult. Első gondolata az volt hercegnöknek, hogy a király házassodjék. De kívül? — Volt a kérdések kérdése.

A spanyol infanszö öltözével először saját nővére, Vermandois kisasszonyra gondolt, s őssze is hívá a Prie asszony és a 4 Paris testvérből álló tanácsot. Prie először beegyezt a tervbe, de utóbb foliamervén, hogy nem igen nagy befolyásra számíthat Vermandois kisasszonynál, Bourbon igyekezett lebeszélni balga kívánalmáról.

Egy bibore figyelmezteté Prie Bourbont t. i. ha nővére Franciaország királynéja leend, úgy ők mindketten az anyja és Vermandois kisasszony hatalma alatt lesznek. Ő így ismerve a két főhgnő amugy is parancsoló szellemét — engedett Bourbon hercegre.

A miniszterelnök egy ideig Oroszországra pillantott. Kourakin főhg. az infanszö öltözését tudatta a cárnővel. 1725-ben febr. 8-án a cárnő Erzsébet nevű leányát kínálta az infanszö helyére, de midőn Bourbon a Gusztáv halála által megürült királyi trónt emlegeté, minden további alkudozás megszünt.

Prie asszony Leszinska Máriára, Leszinsky Szaniszló, előzött longyel király leányára gondolt, — ki ekkor az alsassi Weissenburgban mulatott.

Do hogy jutott az eszmére: XV. Lajost egy exkirály leányával összeházasítani? Imo elmöndjük.

III.

Körülbelül egy évvel ez idő előtt kelt össze Orleansi Lajos a badeni főhgnövel. Az összekelést megelőző eseményekben Argenson gróf volt helyettesítője: Ez Strassburgban látta Szaniszlót és leányát, s Versaillesbe visszazárkóztok sok szót beszélt a főhercegnőről. Így jött Prie asszony a gondolatra, őt királynővé tenni.

Hogy miért? — Prie asszony akart az egyedüli lenni, ki iránt a francia királynő hálával viseltessék.

Marie halás volt — Prie ki vitte terveit: Szopt. 4-én Rohantól eskettette, XV. Lajos neje lön az előzött longyel főhercegnő.

Nemsokára nehéz vádak értek Bourbon hercegre és szerelmesét, 1725-ben nagy volt az eszűzés, a vetések mind ellőnek mosva. Drágaság állt be, a kenyér fontja 9 sousra rugott. Bourbont s Prie mst vádolák nyilvánosan, mert ezek hir szerint uszorát üttek a gabnával. Szoronsóro szép idő lett — a vetések megújulva szép reményeket nyujtának, — s Bourbon megmonokult a vész elől.

*) A Douschaffour és la Tremouille félo botrányokat tartalmazó fogva nem közölhetjük. Utasítjuk az olvasót Dumas Louis XV. című regényére melyben nem nyíltan nygan, de mégis feltalálhatók.

Bourbon hercegrenek önmagát kello megdönteni.

Prie mrs nem csalatkozott várakozásában, midőn a koronát Leszinska Mária fejére tette. A királynő nyílt szívű, hálás volt. Anyira hálás, hogy Prie asszony, daczára hogy Ploucaf ur leánya volt, az illemt nem egyszer hágtá át olbizakodásában.

Prie asszonynak állást adtak az udvarnál, vagy azért, hogy az illetlenségeket szűkebb, vagy hogy még tágabb körbe vigyék át.

A marquisé o támasza számítvá, egy kis államcsint elkövetni, nem tartá vétéknek.

Frejus püspök iránti gyűlölete már Bourbon megválasztásakor kezdődött.

Prie asszony, először is a nagyvener font sterlingot, melyet egykor Angolország Dubois megelölítésére penszióul mért ki, — keriti hatalmába. Ez ellen Frejusnak nem volt kifogása; de midőn a mrs még több ingó és ingatlan javadalmakat kért, — koreken megtagadá*)

Prie mrs romogott dühében, midőn a javak így kisiklottak kezéből. A ozólhoz érve, — hová jutni kívánt a királynő hálaja, XV. Lajosnak a közügyek iránti közönye által, megerősített állásában. Még csak Frejus kello megingatni — meg is lett volna tán, — de mrs Prie elbukott.

Bourbon a regens példaként, a királynál vagy jobban mondva a király jelenlétében dolgozott, Frejus ily alkalommal ott volt mindíg, de ez Bourbont mit sem háborítá. Csak Prie az, ki igen jó kedvvel túrto mindczt, s egy módot kello kitalálni, a kellemtlon tanu eltávolítására t. i. hogy XV. Lajos Mária szobájában dolgozzon, mint XIV. Lajos Maintenon asszonynál.**)

A terv sikerült. Frejus nem sejtve a cselt, szokás szerint a király szobájába ment. De alig mulatott pár perczig ott, midőn XV. Lajos felkel, s minden szó nélkül Máriához megy. Frejus a legnagyobb türelomel várta vissza-érkezését, de midőn pár negyed mulva a szolgáktól kérdező hollétét, válaszolák: hogy Bourbon és XV. Lajos Leszinska Mária szobájában dolgoznak; — Összeráncolt homlokkal, s a legnagyobb phlegmával távoztok.

Frejus haza ment, s a dolgokról gyanazkodni kezdven, — nővédekének, XV. Lajosnak levelet irt, melyben kijelenté, hogy az udvart elhagyni s Isybe, Saint-Sulpice zárdájába vonulni elhatározta magát***)

A levél nem volt panaszkodó, de elég fájdalmas.

XV. Lajos szomorú volt, — sirt. Frejus Isybe vonult.

Bourbon összehívá a négy Paris testvért és Prie marquisét. Az ügy sürgős volt. Az volt a kérdés, hogyan lehetne Frejust az udvartól elszakítani.

A király parancsot ada Mortemart hercegre, hogy Frejust hívja vissza.

Ez alatt a tanács Bourbonnál megkezdődött. Egy a Paris testvérek közül azt indítványozá: Frejust az Isy és Versailles köztli utról távolabb vidékre kell vinni, s titkos királyi parancsossal számkivetni. Ithon: ha a király kérdezősködik nevelője felől, azt feleljék, hogy Frejus vonakodik visszatérni. Aztán a szép királynő, vadászat s egyéb gyönyörök XV. Lajost annyira elfoglalják, hogy nemsokára elfogja felejtetni nevelőjét.

A terv jó, de épen jósága miatt lett kivitelten. A követ ugyanis gyorsabb volt, mint tanácsa hívó, s a püspök a helyett, hogy sokat kérette volna magát, utnak indulva, előbb ért a királyhoz, mint a terv ki lett volna vive az elleneknél.

A herceget és Prie asszony fenyegetve láták magukat, de a veszélyt nem hitték oly közel lenni, mint az valóban volt.

Frejus épen oly udvarias volt a hercegre iránt mint előbb, de nagyobb feszültség támadt köztük. S daczára, hogy Bourbon és Prie mindent elkövettek Frejus kibékítésére, — előzetésük el lön határozva.

*) Frejus püspök, ki mint mondók később Fleury bibornok nevet viselt, valóban hatalmasabb volt, mint Bourbon.

**) Prie asszony ekkor 24—25 éves volt.

**) Ismeretes Fleury azon szokása, hogy midőn valami nem lön inyéro téve, Isybe vonult vissza.

Prio asszonyt azonban ópen oly gyakran moglátogatá, mint azelőtt. Egyóbiránt az egész, mások előtt kellően volt dolog nem nagy hatása volt a püspökre.

IV.

Junius 11-én XV. Lajos Rambouilletbe mont vadászni a Bourbonnak is megparancsolá, hogy ne sokáig várásson magára.

XV. Lajos kis szerepét nem rosszul játszotta.

Épen utra készült Bourbon, midőn egy törzstiszt lép szobájába, ki a király nevében felszólítja őt, hogy Chantillybe menjen, s ott várjon egy ellenparancsra.

Egy másik királyi parancs Prio asszonyt jószágára, Courba-Epino-be száműzi. A parancsot maga Flouy adta át neki, következő szavakkal:

— Madamo, imo emléket hozok Issyből! A király, hogy Flouyrt jobban kibékítse, követező levelet küldött Lescinska Mariának: Kérem, a szükség esetében parancsolom, hogy Flouyrt mindenkor gondolomuskodjék!

V.

A szerencsétlen Prio marquis csak pillanatra volt megrendítve. Magához hivatott egyet imádó közlő, hihető, hogy tőle elbucsuozék, mert a herceggel nem tohető azt. A bucsuzás, leskelődő szomszédai állítása szerint, nem igen gyöngéd volt.

Elindulásakor mosolygott a barátainak rövid idő alatti viszontlátást ígért. Újvalóban nem hitte, hogy a száműzetés hosszas ideig

*) Held und Corvin Weltgeschichte. Neuzelt 766. l.

tartó legyen. De minden reménnyel felhagyott, midőn palotahölgyi rangját Halaincourt asszonyra ruházták.

Most látta be, hogy elűzetvén az utvartól, oda visszajutni lehetetlen, s minden reménye tova űnt! Szórakozással akarta elnyomni a bánatot, mely testi egézségét is aláásta. Estélyeket adott, meghívta a vidék minden szépségét mindkét nemből; szindarabokat adott, melyekben maga is szerepelt, s mint Argenson marquis mondja, háromszáz verset oly jól el tudott szavalni, mintha valóban boldog lett volna.

Búja nem mult! Az orvosok az idegrendszer elgyöngülésében keresték a baj okát, de hiába, tán a marquis maga sem ismerte azt. Véleménye szerint számára már mindcu elveszett, mert szépsége is elhervadt.

Elhatározá magát megmérgezni; kitzlto a mérgezés napját és óráját. Hirdette halálának percét is, mint egy jóvendőlet, de senki sem akart az ujjabkori Cassandrának hinni.

Ez időben gyöngéd viszonya volt egy Amfreville nevű fiatal emberrel, ennek is jóslatá halálát.

Két nappal előbb, hogy, tán száz Luisdort felőlő gyémánt-darabot adott emlékül neki, s felszólítá őt, hogy menjen Rouenbe, hol szintén totomes összeget kello kioztani Amfrevillenek. Hogy ki kapta meg ez összeget nem tudni, mert Amfreville o titok megtartására esküt tovo.

Küldetéséről visszaérkezvén, Prio asszonyt már halva találta. Mérget vön be, s a jóvendőlet nap meghatározott órájának előre megmondott percében megszűnt élni. A hulla megvizsgáltván, kitűnt az erőszakos halál.

Egy kitűnő arcképe maradt, melyet Vator festett s az ifjabb Chereand metszett vala. Az úján állt kis czinkője, melyet beszélni tanított.

VI.

Ugy-e furcsa egy ember lehetett Prio marquis?

Ugy látzott, hogy Prio ur előtt nem volt ismeretes a Bourbon és Prio marquis közti viszony, mert midőn egy időben lőnek elűzo, Prio mindenkinck, kivcl csak találkozo, azt mondta: „Mi az ürdög! érti ön ezt, nöm és a herceg közt tán valami viszony volt?”

„Igen, — válaszol egy — közös volt szinlésük, erkölostelen viszonyuk, és most közös a gyalázatuk.”

Prio ur igen jó ember volt. Egykor a király lakoszobájában állt az asztalnak tamaszkodva. Vendéghaját a viaszgyortya felő tartá, s az lobbot vetett. Hirtelen lekupja fajérel és lábával összetaposta a lángokat s a parókát ismét felteszi.

Épen o pillanatban lépett be a király többektől kisérvo.

„Ah uraim — szól — mily büdös van, épen olyan mintha valami s z a r v égott volna itt.”

Bármily rossz hangulatban volt is a társaság, hahotára fakadt; Prio ur pedig csak is tovallantása által menekült meg a borzasztó hahotától.

Gazdasági tudósítás.

N.-Kanizsa, decz. 31. Időjárásunk szeles és hideg, hó eddig még nem esett. Gabnáraink mitsem emelkednek, mi jegyzünk: Buza

3 frt. 45 kr. Rozs 2 frt. 25 kr. Kukoricza (uj) 1 frt. 80 kr. Árpa 1 frt. 75 kr. Zab 1 frt. 5 kr. Fohér bab 3 frt. 45 kr. Tarka 3 frt. 15 kr. mérőnkönt. Dió 6 frt. 25 kr. Szilva 7 frt. 50 kr. mázsánkönt. 30° szilviorium akója 20 frt. Boró 4 frt. Az olmult év igen kedvezőtlenül hatott üzleteinkre, adja az ég, hogy a jolon új év vigabban mosolyogjon.

Bécsi pénzfolyam december 29.

5% metaliques 62.—; 5% nemzeti kölcsön 65.35; 1860-ki álladalmi kölcsön 83.10; bankrésztvények 752.— hitelintézeti részvények 148.50; London 102.90; osztrák ágó 102.90; arany darabja 4.90;

Nyilt posta.

K. M-nak: A pénzt küldheted postán is, a dalok jönek nem sokára. P. G-nak: A tárcza számára is kérünk tőled. J. L. A lovól vételével eljártunk a megbízásban; megy választunk. T. V-nak, Sz.-Lászlón: Megy levellünk. M. Gy. Bécs: A meztőség alapos; azért még is vannak üres porczek. N. J. A megelőkezés kedves volt. Timonnak: A Jap is elment, levellünk is; nem kapad? Ird meg, hol találunk fel soraink? D. S. M. K. és L. N-nak: a vialom érdemében megkapják önök a felhívást, mire o sorok világot látnak. A megjelenési határnap Január 8. ajánljuk az ügyet pártfogásukba. Gf. S. L-nok: Kérjük becses választát. „Bibicz a parton.” Itt-ott van benne humor; rövidíve adhatnók. Cz. M-nak, Cs-gón: „Utra kelt a vándor arca? keble lángol a ég belé?” „Csomaj uram bátyám”. Nem jó.

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

H I R D E T É S E K.

622/65 (2-3)

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Somogy megye polg. törvényszéke mint telekönnyvi hatóság... Kelt Kaposvárott decz. hó 7-n 1865.

692/65 (2-3)

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Somogy megye polg. törvény-széke... Kelt Kaposvárott nov. 29. 1865.

683/65 2-3.

Hirdetvény.

Taubert Conrad és neje Köber... Kelt Kaposvárott decz. hó 7-én 1865.

617/65 2-3

HIRDETMEY.

Conti József... Kelt Kaposvárott decz. hó 23. napjának reggeli 9 órája kitzetnek; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fenebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

635/65 1-3.

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polgári törvény-széke... Kelt Kaposvárott decz. hó 7-én 1865.

618/65 1-3.

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvény-széke... Kelt Kaposvárott decz. hó 7-én 1865.

6310/65 (3-3) ARVERÉSI HIRDETMEY. Somogy megye polg. törvény-széke... Kelt Kaposvárott decz. hó 23. napjának reggeli 9 órája kitzetnek; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fenebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

6310/65 (3-3)

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Somogy megye polg. törvény-széke... Kelt Kaposvárott decz. hó 23. napjának reggeli 9 órája kitzetnek; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fenebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Hirdetmény.

Somogy megye törvényszéke mint árvaszék részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint kiskoru gróf Somssich Ödönt tulajdonjoggal illető és 687 2/100 holdból álló Tamási pusztabeli instruált birtok 1866. évi január hó 8-án délelőtti 9 órakor a helyszinén Görgeteg község mellett levő Tamási pusztán, több évro hdszonbérbe fog kiadatni.

Mire a haszonbérleti kívánók oly hozzádással hivatnak meg, hogy a haszonbéri feltételeket ezen árvaszéknel betekintheik.

Kelt Somogy megye törvényszéke mint árvaszéknek 1865. évi novemb. 28-án Kaposvárott tartott tanácsülésében.

Olvasta s kiadta

Schvoy Ferencz aljegyző.

Cs. kir. kizáról. szabad.

f o g - s z i v a r k á k,

legujabb s mint legjobbnak elismert legkényelmeseb szer a fogfájás minden nemre ellen, egyedüli feltalálója: Török József gyógyszerész Peston, király utca 7. sz. alatt.

Ezen fog-szivarkák, kényelmes alkalmazásuk s biztos hatásuk végett általános használatra minden magasztalás nélkül maguk-magukat a legjobban ajánlják. — A fogfájásban szenvedő s on pillanatban meggyőződést szereszet magának, hogy egy jeles és ok-szerűleg összeállított készítménnyel — mely a czülnak tökéletesen megfelel — van dolga.

Gyermekek és nők is e szivarokat egész kényelemmel használhatják.

Miután a fogfájás annyira kellemetlen és gyakran éjjel áll be, a midőn a csillapító szer nem igen van a kezűl, a fog-szivarkák mint legjobb házi szernek, mindig készletben kellene lenni.

Ara egy skatulyának 1 ft 1/2 skatulyának 50 kr. Postán küldve 10 krral több.

Ismét eladók illendő százalékban részesülnek. Középponti elküldési rakitár: a feltüntetett gyógyszerésznél. Megrendelhető továbbá a Magyar- és szomszédországok, valamint az összes cs. kir. osztrák tartományok minden gyógyszerésznél. (3-9)

Gyorsírástati tanfolyamot,

magyar vagy német nyelvre alkalmazva szándékozik alulirt január hóban Nagy-Kanizsán nyitni. A tanfolyam 3 hónapra, hetenkénti 3 tanórával, legjobban az esti órákban, van szabva, tandij az egész időre csak 5 frt o. ó. — A gyorsírástati o rendszerének egy nyelvbeni elsajátítása után bár mily más nyelvben csak fele annyi idő követeltetik. — Szives tudósítással szolgál o lapok kindóhivatala, vagy én

GRÜNBAUM MIKSA

ny. tanító, Wajdits-féle házban.

Értesítvény.

Szobovics Nándor előbb megyei törvényszéki ülők tudatja a n. ó. közönséggel, hogy a jogi, illetőleg a köz-törvénykezési téren tizenhat évi hivataloskodásának megszüntével, rendes ügyvédjé iradóját Somogy megyében, Kaposvárott, a pap-utca ójszaki részön, közép-utca, 1-5 szám alatti (ugynevezett Lajt-féle a régi toponári ut melletti) házban megnyitotta. — Együttal van szorenosója a n. ó. közönséget értesiteni, miszerint a közigazgatási és törvénykezési hatóságok előtt előforduló mindonnyomok ügyekben, ugyanis: a köztörvénykezés- s váltóügylet körről porcz, árva- s osztályos dolgokban, — számbíráló-széki, ugy tolekkönnyvi jogügyletokban, — az ügyvédi segélylöl ölni kívánó feleknck, valamint a székvárostól távolabb lévő ügyvéd uraknak, haszonnomú s egyéb szives megbízásaikban a szükséges ügyvédi közbojárását községgel elfogadja és azoknak kitelhető pontoság-, szorgalom és részrohajlatlansággal a megolodóságig megfo-lalni fog.

Kölesönpénzt amortisatiókra kap-hatni Scherz M. J.-nál Benzián-féle házban. (2-*)

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogy megyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy ivon január hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. — Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az addigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyitván egy Pottit sorért 10 kr. — Hirdetések hat hasábos Pottit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további bolttatásért 5 kr. s bélyegdíjért 80 kr. fizetendő. A bolttatási díj a a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

A „Zala-Somogyi Közlöny“ ez új évvel ötödik évfolyamát lépé át; kérjük tehát Zala- és Somogy megye t. közönségét lapunk további pártolására és terjesztésére, az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvasható.

A szili kerület választóihoz! *)

Ha a képviselő-jelölt fellépése után is csupán önmagáé volna, és nem egyszerűen azoké, a kik megválasztani akarják, a multkor meghiusult választási kísérlet után azonnal leléptem volna. Jaj, habár csak közvetve is, okul tekinthetőni olyan sajnós eseménynek, mint a milyennek mult november 29-én voltunk tanui. Nem akarok senkit sem vádolni, sem menteni, — ez nem tartozhatik annak köréhez, a ki buzgalmat kért, de azt tudom és érzem, hogy a magyar ember erejét ne egymás ellen, hanem a haza közös ellenségei ellen használja, ha valaha, most van szükség arra, hogy legyünk egyetértők, egymás iránt elnézők és türelmesek.

Hogy a haza szabadságát elérhesük, első feltétel — nézetem szerint, — miszerint egymás jogait, egyéni szabadságunkat tudjuk tiszteletben tartani.

En, a ki a közbizalmat elnyerni, csak loyális uton, loyális eszközökkel hiszem megengedhetőnek, a ki a közbizalmat nem is tartom bizalomnak, ha az erőtetve szeretetik meg, — látván, hogy a választók egy részének bizalmát nem bírom, — a szilkerületi képviselői állás elnyerésére ez alkalommal lépést tenni nem akarok. — Két ízben voltam Somogy megye egyes kerületei részéről országgyűlési képviselővé megválasztatva, két ízben tettem választóim előtt ama fogadást: „mindent a hazáért, soha és semmit ellene!“ — Legyen szabad meggyőződve lennem, hogy miután 1848 óta mindig és folytonosan azon nagy, nemzeti és szabadelvű párt elveiben és küzdelmeiben vettem részt, a mely feladatát tűzte ki, a haza boldogságát, a többség jólétét és a magyar nemzetiség jogait védeni, választóim egy részének a bizalmát nem azért vesztetem el, mert elveimhez, a becsülethez és a hazához hűtelen lettem volna, hanem egyszerűen azért, mert a választási mozgalom tisztán személyes ügygyé törpített, másrészt pedig azért, mert a választók egyrésze nem hitte bennem feltalálhatni a kitűnőség azon mértékét, melyet minden képviselőben méltán lehet és kell feltételezni. — Szívesen adok tért és helyet másnak, remélvén, hogy a kit bizalmukkal megajándékozandak, az épen annyi hűséggel és jó akarattal, de sokkal nagyobb és fényesebb sikerrel

fogja a képviselői állást betölteni, mint a mint én azt betölteni képes lettem volna. Azoknak, a kik bizalmukkal továbbra is megtisztelni kívántak, szíves köszönetet mondok hű és általam jutalomul tekintett ragaszkodásukért, azoknak pedig, a kiknek régibb hajlamát és ragaszkodását megőrizni nem bírtam, kinyilatkoztatom, hogy ezt részemről nem fogom tekinteni okul a csüggedésre, hanem inkább arra, hogy a közélet pályáján annál több erőt, jóakaratot és becsületességet fejtsék ki.

Kelt Karádon 1865. decz. 28-án.

FEKETE LAJOS.

Nagy-Kanizsa.

A rég óhajtott udvet ígérő országgyűlés megnyit, mit hazánk minden n o m z e t i s é g e izgulással várt. Erdély milliója, Horvátországnak pedig visszakajcsolása van kilátásban, szóval, a polgárokat — nemzetiségük tekintetbe nem vételével egybesíteni törekvésnek és az egyes népfajok egy nemzetű olvasztása teszi a napi kérdések súlypontját. Amde a politikával ugy vagyunk, mint a köznapi élettel, hol rendszeren azután nyulunk, melynek birtokában még nem vagyunk, a birtokunkban levőt pedig elhanyagoljuk. Vajha honfiaink e hibát el ne kövessék.

Mert a magyar nemzet egész figyelmet a királyhágón és a Drávántúli lakókra fordítja, és azokat minden áron részéremegnyerni iparkodik; a haza keblében pedig tekintetbe sem veszi azon népecskét, mely a többi honpolgárokkal egyenlő kötelemeket visel, egyenlő teherben részesül; melynek keblét a honszeretet lángja szinte heviti, mely erkölcsiség és értelmiségre nézve a legjogosultabb népfajjal bátran mérkőzhetik, de mely csupán abban eltér a nagy csoporttól, hogy a disznóhúsak nem nagy kedvelője, értem az izraelitákat.

Nem célozom a magyart azon emancipációra emlékeztetni, melyet az 1848-ki országgyűlés Aradon végvonaglásiban kimondott, se nem akarom a nemzetet szavánál fogni. Ez hasztalan és felesleges volna, mert ha a zsidók igényei méltánytalanok, akkor kár értük szót emelni, ha pedig követeléseik jogosultak, ha az igazság szilárd alapján nyugszanak, minek a mesterfogás? minek az igazságtalanságot álérvekkel támogatni? — Nyiltan beszélünk. A titkolódásnak most már sehol sincs helye; a törvényszéken, az államháztartás tárgyalásain nyilvánosság uralkodik; a sajtó szabad, nincs mit rettegnie Democles kardjától, mely még a közelmúlt napokban hajszálon függött feje fölött. Mi is tehát nyiltan tárgyaljuk a zsidó kérdést, és mondjuk ki bátran, mi tölti keblünket aggasztó elősejtelmekkel.

Többször volt alkalmunk hazánk alprófétáival a zsidónak kivételes állapota felett értekezni és akkor rendszeren az egyik ekkép nyugtatott meg: csak legyenek türelmessel majd máskép lesz.

A másik a halhatatlan Vörösmarty ihletett szavaival válaszolt: „még jönni fog, még jönni kell“ — a harmadik bünbánó kifejezést öltvén arczára mélyen felsóhajtozott, és így szólt: hisz jól tudom, a zsidók már régen érdemelték volna az egyenjogositást, de — a negyedik lelkesülten felkiáltá lelkemben beszélt, mintha ha szívem legtitkos rejtekében olvasott volna stb. és mégis mily különös, valahányszor ezen zsidóbarátoknak alkalom nyújtott kedvelteik érdekében a törekvőség terén fellépni mindannyiszor olnémult a részvét és a rokonszeny szózata érzékeny keblökből.

Szeretném a zsidót azon felüldülő betegséghez hasonlítani, kinek az orvos lágytojást, főtt gyümölcsöt és tésztát enni megengedett, de az ápolónő e három speciést egybegyurva, jó zsiros rétest készített, és a beteg elé tálalta, ki is azt jóízűen elköltötte, de természetesen, előbbi betegségébe visszaesett, a nélkül, hogy visszaesésének okát megfejtethette volna, miután ő véleménye szerint az orvos rendelkezését pontosan követte.

Szerintem sokkal őszintébb és becsületesebb — ámbár nem igen következetes — volna, ha a zsidók ellenei így okoskodnának: Igaz a magyar zsidók még a romaiakkal jöttek Pannoniába és így sokkal régibb lakói a honnak nálunknál; igaz, hogy voltunk egyenlő módon adóznak, igaz továbbá, hogy ők is ép ugy mint mi vöröket ontották és ontják a király és hazáért, de hiába a hatalom joga a mi részünkön van, és a nagy halak felfalják az aprókat.

De ne legyünk pessimisták, bizzunk inkább hazánk valódi és lelkes honfiainban, kik hivatalva vannak a jog és törvény mellett szólni. S azért reméljük sőt erősen hisszük, hogy nem fogják azt elhanyagolni minék birtokában már is vannak, hogy a m velt Európával szemben nem maradandanak vissza a Lajtánál lakóktól; és hisszük és reméljük, hogy a nemes magyar nem kíván elleneinek gunytárgyává lenni és nem akarhatja, hogy ellenfelei Tiedgevel gunyólag kérdezzék:

Bei langon Tagon wird dunkel schnell,
Bleibt auch bekanntlich lange hell;
Bei unserm Lantago ist die Frage
Wann wird endlich holl in diesem langon Tage?
L—y.

Egyesüljünk, hogy erősödjünk.

„A honszeretet, bármily tűzte s erős legyen is, s bár hány rokon keblében lángoljon is, csak vajmi kis hatalom, ha egyesítve, Józannul kifejtve s egy célra irányva nincs.“
Gr. Széchenyi István „Világ.“

Most, midőn nemzeti közéletünk azon napjait éljük, melyek eldöntendik, mi közvetlen eredménye lesz a tizenhét éves szellemi küzdelmeknek; nekünk magánosokul, kik hű részvéttel csüggyünk a szeretett hon jó s balsorsának fejleményein, de hivatalva nem vagyunk közvetlen súlyt vetni a mérlegbe, melyben a nemzet sorsa méretik; nekünk magánosokul lelkünk szabad röptét mintegy szárnyassagottnak kell most éreznünk; mert

most nincs ideje, új meg új állást válogatni a teendőknök végtelen terén; nincs ideje, új fokozatot jelölgetni ki, melyre a nemzeti akarat figyelmét összpontosítani óhajtanók; — de igenis egy termő forrássá kell alakítani közérzetünket, melynek mélyéből szüntelen csörgedeznek a nyilv/nosság felszínére az ellenségek érdem és féjadalomérzet gyögyeje.

Lehet ezer kérdés, melynél az idáig vitt férfias következetesség politikai szempontból tán tulság volna; de vannak kérdések, melyekben a nemzet jövődjének szíve vor, ilyeneknél a férfias jellemnek alkatú kizáró határozottsággal részre állani köteleesség, — annál is inkább, mert hazánkban az előgedetlenség a létező állapotokkal szembeüt. Látjuk azt alól, látjuk felül; nincs politikai tabor, mely ez érzettől ment volna.

Istennek hálá! hogy a jelen magyar kormány élén oly hatalmas államférfiak állanak, kiknek Európaszerte ismeretes nevök elgondó biztosítók nemzeti nagylétünk, s korona jogaink visszaállításának kivételére nézve; csak a megyék ne térjenek el az üdvös intézmények végrehajtási formájától, a máskülönbben megyei szerkezetünket, nemzeti lételünk palladiumát, veszély fenyegetni.

„A népek nemzötté tételét századok bünye s a hon jövődjé és az igazság követelik. (mondja K. L.) Mi honunk népöböl magyar nemzetet óhajtunk, mely abba, hogy nemzet, s abba hogy magyar becsületét helyeszo, mi legalább is az étellel felér, s azért lelkesülni képes legyen, mint oly dologért, mely legalább is az étellel felér...“

Ki a lelkesedés fölött pálcát tör, az az ombori nemnek nemos levelét szaggatta szót.

Ezen lelkesedés előteremtése legyen eszontul hivatásunk, — midőn másrészt főfigyelmünket a socialis reformokra kell, hogy fordítsuk... A socialis téron minden egyes ember önmagában, s önmagára nézve teljes hatalom, a rokonszenyűek együttműködésére pedig a hatalom köröt növeztetesen kitérítjük; mert az egyesületi eszmének azon gyönyörű sajátsága van; hogy a kik socialis eszölokra egyesülnek, hatásukat részvétlen hideg milliók nem akarása sem képes akadályozni... Ápoljuk hát az egyesületi eszmét mindenek fölött. Ideje, hogy terméketlen lamentatio helyett az egyesületi eszmét minél melegebb lelkesedéssel léptessük előre.

SZENTKIRÁLYI AUREL.

Egy pár követválasztás utáni epizód.

A választások előtti és alatti nagyon is eleven párttársakról — mint akár Montechi és Capulotti historiáról — annyit láttunk a hallottunk már, hogy tán a követ urakat sem ismerjük annyira, mint választóikat a megválasztásukat, pedig az alkotmányos harcok ezen hadi bulletinjei helyett örömeztöbbször olvastuk volna azok biographiáit.

A választások előtti tehát — tudjuk, mi történt — hanem mi fog történni a választások után; ez oly talány, melynek megfejtése még a jövő kezében van, midőn tehát választás utáni dolgokról írok, ez nem arra vonatkozik; hogy jól ütött-e ki a választás; mert az nekünk csak akkor üthet jól ki, midőn majd tudni fogjuk: „bányat ütött az óra!“ — minthogy pedig az óra még nem ütött, tehát ezuttal legfeljebb csak arról szólhatunk: kit ütöttek meg természetes választás

*) A mily meglepetés ép oly sajnálattal vettük t. barátunk e lemondását a képviselői jelöltségről, melyet — hisszük voltunk együtt sokan osztanak. Szerk.

után — mert a ki még azután is verekedett, az megérdemelné, hogy addig is, míg ez őt a körmöről áthozták, novét hírlapilag dőbra íssák, mért hogy a választások előtt és alatt repressálják, követik egymást, hogy ekkor hajba is lehet kapni; ezt őrtém — noha igen érthetetlen valami — hanem azt, hogy még a választás után is megilletgeljék egymást; azükkéig a nyilvánosságra hozni, hogy a publikum őrtém bolle.

Történt tehát, hogy Zalamegyo egyik választókerületében a győztes párt a választás és illetőleg győzelme utáni nagy nap estőjén nem állott a legyőzött pártheliok házái előtt valami jött-ment, csöcselöket macskazenével szomtelonkedtetni — mi több; egyik érdemes a közszereiben álló ügyvéd polgártársunk házának ablakait záporoként omló kövekkel beverni, őt pedig, — midőn a zajongó csöcselök közöbátran kilépe az kördő, hogy mit akarnak? jobbra balra kezoin és hátán összeveretni nem félemlött! Szép jogi cselokmány, egy alkotmányos polgár szabadsága ellen! Ezen cselokmány egyöbiránt azon párt kifolyása, melyben — tisztelőt a kivételeknek — olyan önmagukról megfellekvezők is találkoztak, kik az ellenpártiak közéikbe korúllt szent jelvényét egy 1848-ki lobogót labbal tapodni, a rugdálni elég vakmerők voltak, s kik isteni s emberi törvényeket megvetve, midőn szavazás közben öfjél után 3 órakor győzelmiüket bizonyos látták: két ízben megüszatták a rendelkezésük alatt álló városi lélekharangot, az ellenjölült bukásának kiharangozására!

Ezek mind oly tények, melyeket ép azért, mert az illető hatóság által maig sem toroltattak meg, jónak láttam alkotmányos szabadság nyilatkozhatóság biztos tudatában — köztudomásra juttatni, annyival inkább; mert: kétszeresen gyáva az, ki a legyőzött ellenséget tiszteletben tartani nem tanulta!

T. V.

Jegyzőkönyv

a soproni kereskedelmi- és iparkamara 1865. augusztus 31-én tartott általános rendes üléséről.

(Végo.)

Ha pedig a magas kormány részéről ezen vállalatnak ily utoni átvitele nem szándékozottatik, hanem ezt magányosok vállalkozási szellemének átgondolási jónak vélné, — az esetben a magas övezéses kormányzók sürgősen megkérdendők: miszerint egy e czélra társulatnak alakulását minden rendelkezésére álló eszközökkel elősegíteni és a legáltalánosban támogatni kegyeskedne, mivel a kamara ugy van meggyőződve, hogy épen a jelen idő a hajózási tervnek választására kedvező, mivel ez által az ezen folyónak oly gyakori pusztítása által sújtott parti birtokokok törekvése előmozdittatván, a legbuzgóbb viszontpártolásra e részről számíthatni; ha pedig a mostani kedvező pillanatot elmulasztatnák, és a szabályozás a már alakult társulat által lenne végrehajtva, ezen folyónak hajózhatóvá tétele alig volna a legelőnyösebb kilitásba helyezhető, és így az ország egy fontos vizi utját fosztatnák meg.

A háza folyónak hajózási czélból szabályozási módja, akár a kormány, akár az ország, akár pedig valamely magánytársulat által eszközöltetésük, — szükségkép kell, hogy minden körülmények közt a gazdaság és ipar különbszérék érdekeinek megfelelően.

Mint terjedelmében és meddig tartózkodni az ilyenféle szabályozás: az a kamara a szükséges határozottággal nem nyilatkozottak. Feltehető kíváncsúnak látszik, — ha az előmozdítás győzelme mellett — egy Győről Mohácsi térségre és itt a déli vaspályához csatlakozó hajózási csatorna, melynek létesítése saját nézete, ugy illetékes oldalról veti vélemények szerint, a technika megérdekesítőnek segédmélvél, és a víznek gazdaságos felhasználásával a gazdaság és ipar érdekeinek veszélyeztetése nélkül, kisebbért járnának használatára lehetősége is volna. A mi pedig ezen folyó hajózhatóvá tételének lehetőségét Mohácsi Stajeron felől illet, arról a kamara, amiből népgazdasági szempontból kíváncsúnak tekintni véleményt minden támaszpontnak hiányában nem mondhat, és kénytelen ennek megjelölését a magas kormányzók büles belátására bízni.

Ha tehát — mint már megemlítettett — a magas kormány törzessé vállalatnak országos költősegi kereszttelvetet nem szándékolná, és a ugymlig magyar királyi helytartóságnak befolyása alatt e czélra egy magánytársulat alakulna, — az esetben a kamara ezen vállalatnak előmozdítása, ugy az ez által érintett érdekeknek méltó megőzése tekintetéből a következő pontozatokat találja előterjesztendőnek.

1-ör. Hogy a vállalat kivitele a vízjognak bonyolult kérdése és egyéb netalan érvényro böködök magányördeknek miatt meg ne hiúlyon, az alakulandó magánytársulat, mint vasút építőkönél szokásban van, a kisaállítási joggal lenné folruházandó;

2-ör. Hogy a társulat egyedül a folyó hajózhatóvá tételét által igényelt költsöknak viselésére lehet kötelonhető, az ezzel kapcsolatos és kizárólag a partbirtokokon és az ös szabályozási munkálatok költsögei csak által birtokáránlag viselendők, míg a kérdöces társulatnak megtérítendő helyen ezen költsögeknek mikénti terheléséne lenné meghatározandó, a beszödség a közigazgatási hatóságok megbírók.

3-ör. Hogy a létező nalomipar ne veszélyeztül, és új iparok keletkezése gátolva ne

legyen, az iparok vízeknek külön és a föcsatornával, szilipekkel kapcsolatos csatornábai vezetősérel kellene gondolkodni;

4-zer, hogy a parti birtokokosok gazdasági érdekeik is megóvassanak, a megfelelő öntözés lehetőségö szintefigyelombo lenné vonandó;

5-ör, hogy az ipar, gazdaság és hajózás érdekeiben a vízek gazdaságos felhasználása lehetővé tétessék, a szükséges mennyiségű kamara-zsilipek építendők lennének;

6-ör a csatornának, valamint az azon létező iparostelokoknak megrongálását akadályozandó, az árvizek megfelelő levezetéséről gondoskodni kellene; végro

7-ör, hogy üdvös verseny fojltetésessék, a notalan alakulandó társaság nem volna a csatornának kizárólagos és csak saját járműveivel hajózhatóvá szabadszandó, — ellenben néki megengedendő volna.

a) hogy a csatorna közelébe hajóktól mássa és mérőföldenként legfeljebb 14 krnyi vámdíjat szedhessen; b) hogy a malmok és egyéb vízgyűjtő állalatoktól, tekintettel arra, miszerint ezek egy külön s czéllirányos csatornának létesítése által, jövőben a víz-gátok és egyéb költöses vízpótlományok fenntartása terhérel felmentve lennének és ekként valódi értékek természetesen nyerne, — mérésérel és az illető vállalat terjedelméhez arányzótt, törvényeszerűleg megállapítandó illetéket követelhesse.

VIDÉKI TUDÓSÍTÁSOK.

Zala-Egerszeg, január 1-én.

Az év végérel minden egyes ember ösztdön-szorúleg szöttekint multján, és azon elhatározásban nyugszik meg: hogy a netáni mulasztásokat jövőre pótolandja; az új év kezdetén pedig ösi szokás szerint azokat — kikhez igaz vonzódsággal ragaszkodunk — legöszintöb kivánataink nyilvánításával üdvözölni szoktunk.

HalmiEgerszegiek visszatöktünk a multa tapasztalunk kell, hogy nálunk a társadalom mely a szellemi örök kiköpezödésre, a nyelv művelődésére és egyéb közhasznú cselök előmozdítására hivatva van — logkisebb ölet jelér som adta. Városunk mint a megyének szökhelye egy Casinon kívül, melyben a reformatio szinto ögetöt szükség — nem mutat fel egyetlen egy oly társaságot vagy közt, mely a szellemi töron mozogna. Pedig lehetne olvasó körünk, — Dalárdánk — könyvtárral ellátott Cassinonk — csak ösztartás volna!

Az új év alkalmával tehát legjöbbit vélok tenni azon öhajításom nyilvánítása által: vajha városunk azon t. egyöbösögi, — kik szellemi tohetség a vagyoni állásuknál fogva a vezérszöror viselőre hivatva vannak — a fenntebb ölsoroltak létre jöttét szívökön hordozván, azt közöbe járásuk folytán való-sítsák. — Vedoremö.

l. cz.

Csurgó, deczember elején, 1865.

Tekintötes szerkesztö ur! — Deczember 4-ön a szöb napok egyikének örvendött Csurgó, de általában annak vidéke is; u. i. a csurgói dalogylot ö nga kerületünk országgyöfösi képvisöljöknek tiszteletöre általános társas öbödöt rendezett, melyre az egylet valamennyi tagjain kívül ökerületbeli minden közsögböl kéttö a nép közt is hivatalos volt, hogy ö kerületben lakó minden osztály képvisölve legyen.

E nevezötes nap rövid története ez: Délájban zászlök és zene kíséretében indult meg az ö napra meghívottak minden osztályt képvisölő tarka ménöto — a szent Király felö vezetö uton (honnan ö nga vár-tott) s gyakori „öljen Lukoy Jözsef követünk“ fölkiáltással közt örtö öi a már ölöre kitözött helyet — hol választöjta megörkeözését boyarandó, megállapodott. Minden arczon feszült ingerültséget lehetö látni, mellyel az ünne-pölt férfin megörkeözését várta, — mi nem sokára megis történt; — mert alig pár-peroznyai várakozás után sandi gróf Zychy ur ö méltóságával megörkezött a várva várt. Ö ngát Berky E. eszperes ur ödvözölte rövid de szöb beszöddel, mit ö nga — miután a jövő iránti jó reményösöget nyilvánította — megköszönt — és fennevezett gróf ur utitársával tisztelegöi közö vesgyült; és a monet lassu léptökkel tért vissza a városba, és pedig egyenesen az eszperesi lakhoz, — hol ismét ünnepeles jelenetnek voltunk szemtanúi: u. i. a csurgói kerület Izraelita közsö-ség küldöttöi jöttek hitsorsosuk nevében örmüköt és teljes bizodalmatuk kijelöntöni a megválasztott honatyának — mit Steiner orvos ur szöb tiszta magyarsággal dícsöretesen teljesítött is; a megválasztö bizalom nyilvánítását megköszönuvo — válaszában nyilvánította ö nga abbeli roményöt, hogy az országgyöléstöl minden jöt várhat a haza, és így az Izraeliták is jó roményösöbön lehetök. Ezek után a Ráközt-induló mellett az egyletö törtötnak, hol a göndos vendöglös pontos szöglátat mellett jöt ötelökkel fogadta vendögeit.

Az öböd alatt több jeles szönoklatok mon-dattak: nevezötesen Berky J. eszperes ur igen szépen beszölt hazánk egöre feltönt hajnalról — mint szöb napok öljelörel — ö mlta gróf Zychy ur pedig igazán lángsza-

vakkal festötte az ölmolt próbakormány ököt, s kiemelte, hogy noha ö Fölsöge belátta, mi-ként az öddig fennállott rondsör csak káros következményököt szölt, de mögis tudva, hogy öllenösöink számosak, vnkon no higgyünk; végro ö szavakkal zárta be szöb beszödjét: „ödjä Isten, hogy azon föny, mit a tisztelet kör hazánk egön szöb napok ölj-postájának hivo lát, no legyen csupán öszaki föny.“

Végro bekövetkezött az idő, midöen bucsu-zóra emöto poharát a közbizalom förfia, s mög egyszer megköszönuvo a honno helyezett bizalmat, harsögö öljenök közt lelkesült tisztelegöi köröböl öltözözt, s lassankönt a jelenövtök is ölszöledötek.

Nem hallgathatom öi mög, hogy ö nga a csurgói dalárdáért, mely a fennállása ötai pár hetek alatt öletövalóságát máris fönyö-sen bobizonyította, poharat emölt, mit a dalárda nevében Töth Károly ur karmester köszönt meg a jeles förfiúnak, és pedig ily szavakkal zárván beszödjét: „E dalárda, mely öddig így zongott: Isten öld meg a magyart!, ezután azt is beleszövi öneköibe: Isten öldja meg nagysögodat!“

K. M*)

Pécs, január 1-jén 1866.

T. szerkesztö ur! — Ön, ki önt hiven tudösítottam azon ördökes dolgokról, melyek nálunk az év folytában ölfördöltök, megfö-lölvén levelezöi tisztomnek, ezennel megírom, mik törtötnök nálunk az év ntölsö pörezöiben, hiszon „végön esattanik az östor.“ Azonban a tisztelet olvasó megnyugtatóására ölöre kell bocsatanom, nem fogok visszapiantva a legközelebb mult fölött ölmölködni, nem vetem össze az eseményököt végzámába, nem következötek böles tanácsököt a jövőre nézve, mert nem vagyok újsögrö, hanem csak közöpsöges levelezö, milyont minden bokorban találni, és ki, ha akarná is, nem bírna minösögetöl huzott köröböl kilöpnü.

A „Pécsi Dalárdának“ jutott a feladat, hogy a város nevében a való övnek bucsünnepölyt rendezzen, és egyszermind az ujat ödvözölje. Állhatva a dolog fontos voltöl, megfeszítötte minden erejét, és oly nagy sikerrel fejtotte meg a kitözött feladatot, mikönt csak lehetösöges. Sylvester östvéjén rendezött a helyben állomäsözö katonai zönekör közromöködöse möllet ugynövezett „bohözatos estölyt“ a „Hattyú“ hoz öszmötöt tágas helyösögekben. Nyolcz órára volt a kezött kitözövo, de már hét óra felö scroglott a népség a mulatóhelyre, és a ki valamivel késöbben jött, a vésztohoz „trop tard“ -ot fájdalmas öldaldöfösek alak-jában örozhattö. Ugy köllet neki a tömegön és szöksörokon ölfürödni; látidögeinek teljes igönyberötölövaló iparkodott valamely betöl-tetlen öljölyöt fölfödözni, de siker nélkül volt minden fáradság. Ha akadt is egy öresnek vélt helyre, és közeledett hozzá foglalái szändökkal, a pohárba dugott öveszököz volt öllöno szöszövo és tudatta völo, hogy „itt ninöson számödra hely.“ Minthogy pedig az öllöno köpvölöböl a civilizált világban sonki szembe nem szöll, belö nyugszik az ömbörszömorü sorába és, ha nem akar a „bolygö zsidö“ módja szerint mulatni, meghuzza magát az öjtö möllet, onnan nézövn, mik testi és lelki szömo öltöt feltörlök.

A nagy és kis csillárok ma böven meg vannak rakva és káprázató világgárral öm-lesztök öi a termöket, mintha valamely fönyes tánczvigalmat akarnának fönyro deröteni. Pedig a fölszerelés nem is gyaníttatja a tánczöt. A padló egyik része öllvännnyal födött és azon vagy negyven katona öll, fel-fogyvökezo mindennömü hangszörorel. Van itt hogedü, bügö, gordonka, fagotta, flöta, dob, trombita és tudja Isten mög mifölo hangszö-r, oly nagy különfölo és mennyösöbön, hogy mög Dávid király is, kinök bö ismereto volt ilyenekben, bajjal birt volna öligazodni. Mindjárt az öllvänn szömozösöbögében egy hosszú asztal möllet öllnek a zönesök testi és lelki pajtásai, a dalárok. Van köztük öszöborolt, megvisölt förfi, ölönk, pezögö ifju, a zönesöt ömlöin nagyra nöti szak-ömböer és mlkedölök; mindnyáját a dal és zöno egyesíti. Mindenök öltöt ugyanazon dal hangjegye, csak hogy termöszöti tohetsöghöz szabva, mindönök öltöt hasonló nagysögu palack bor, möt „a borban van a dal;“ így mondja az önök. A vendökök számára való asztalökszök párhuzamban állanak ölannyira, hogy a pinözörek öllig birják pályájökot futni. A közsönsög minden osztályt képvisöl; övil-és katonai urak, körosökök, iparosok, stb. Csak a nöki aránylag kövös számömmal jöntök mög, möt öjtoftök, hogy a terjö-dömos öltözök möglapul a szörongásban. Az ölbödsöket öllötölog közölyök öllöb ugyan a müsörozatot, de a holt betü korantsom képes azokról tiszta fogalmat adni. Legfölebb a kegyes olvasó köpzölö tohetsöghöt bírja fölköltöni, s mi önök tájöközésára csak

*) Bár ö levöl örszögot öllögot bejárva örköztet hozzánk, azért, mint ölyat, mely mögyök legközelebbi öseményököt tükrözi, — érdemesnek láttuk a közölsö. Szörk.

néhány megjegyzöket öszölnök. Teljesen meggyözödtünk arról, hogy az igazi művésö egy öcsötönösséggel köpes a komoly arczot növe-tövo ötvöltoztatni. A szivöt lelket andalító, vagy a vönt pezsögöbe hozó, tánczra pönde-ritö zöno és dal mö mintogy magassögek ölöptök. Nem akart ma zöneszöink hurja és önekösöink torka a szivro hatni, vagy a müörtök totsöszöt kivivni, csak a növetö izmokra özölözt, csak rözsös szöszölyt akart ölfödözni, a leghangösöb kacsögös volt a legödesöb taps. Czincözögtök, kurutyöltök, sivitöttök, röfögötek, ordítottök stb. mindent csak a végro, hogy az öv utolja deröben folyjon le. Közben közben ömölcs dalmövek hozattak szörore, köllö jölmözen ölbödvä.

Miután egy bakter-ölarczba öltözöködtö dalár, a karzaton ölköltötte „tizonkettö öttöt az öra“ a „Pécsi Dalárda“ t. ölnöke, Angyal Pál, örszögyölösi köpvölölk, bucsüsözötot mondott a való övro és egy-szöromind ödvözölt az újra. A holtakról nem akartván roszt mondani, az öv fönyödalait ömlötto csak föl, a jövödöre nézövo pedig mindenkinek az egylet növében boldog új övet kívánt. Ölbödsöt szövböl fakadt harsány öljen és a néphimnusz özöngösö kövötte.

Kis szönet után mögint öollott a pajzán ködv, és így bonntartott öi kiviradig.

Azonban a mulatóhelyön kívül csakhamar szötmöllött a jó ködv, és alig mondhatjuk, hogy igazán magunkkal ötyöltök az új öv közöbön. Ezen rögtöni változást az adöhat-ralök fözföztösöro intö hizott betöüs falragasökök ödöztök ölö, melyöknek rikácsölö öllötötöt lapos örszönyökök köpözi. Mögis ma mindön-kinek pénzöt köll adnunk. A lámpäörök, kömönösöprök, házmeztörok ajándök vögött tisztelegönek. A házi szöngönyök ölamiznát körnek. Sokan várnák möglöpotést, mely pénzö jö. Ilyön körölményök közt, hogy lehessen az ömbönek tartös jó ködvö!

A müsörozot kövötozök: 1. „Igyál,“ egy ö palack ördökeinek megfölelöl dal. 2. „Györmek-Symphonia,“ Rombögtöl — ölbödvä egy — kis hangszörokköl öllötöt nagy zönekör által. 3. „Egyvölög,“ magyar kövörek Vöschöngtöl. 4. „A hibátlan förfösögyes,“ Köchtöl, ölbödtök Vigasztalatlan, Fejelen, Hangtalan és Pénztölon urak, kisörovo Ötöny és Tapintatlan ur által. 5. „Bolondök mögyöso,“ Engelsbergtöl. 6. „A lopott lud,“ Gönöötöl. Egy legújabb rögi törtönet. 7. „Bor-dal,“ Verdi, Ernani“ címü dalmövböl, ölbö-döva öllöszöl magyar szöveggöl. 8. „Az állatok nögyöso,“ Brixenötöl, ölbödsö az egylet állatöszöfölyä. 9. „A szögyö Pöter,“ Kunczötöl. Hasonzönyöleg ölbödvä nögy egöszsögnök örvendö egyletö tag által. 10. „Hatos“ (Sextet), ölbödvä nögy ismeretlen művésö által. 11. „Naprej,“ nagy nyölvögyö-korlat az egyletö tagok számára. 12. „Jux-Polka“ Storehtöl, röndkivölly nagy zönekörre. 13. „Röföntötes szerölmi vallömäs,“ holdäs dalmö, egy felvonásban. 14. „Vadászöl“ Storehtöl, önöklö a lövsögyölet, mely való-szinöleg már mitsöm taläl. — Minden egyes számot a helyben állomäsözö cs. kir. vártöszöred zönekora által ölbödtöt ködölyes zöne-darab kövötte.

VECSI.

Mohács, dec. 26-án 1865.

Két szöryetögyörok; ödözik az ömböer jelen-ög, melyök egyike a sikamlös politika, másik a közöpvölöeny. Az nem is polgár, ki möst völemönyöt magába zárja vagy a politikai ösemönyök tavaszi fölhökökt ölö-ölböküno tömögöhoz igönyölö hölyösölst, vagy öllenözön-övet no nyilvánítana. Akár mint rejtösd ös göndölatodat, a közövlöeny mögis öllösi azt, mert mint a vadás nyomaidat kísöri, testvörok, rökonök möghasonlanak egymäs-iránt, társulatök bomlanak szöt, csupán azért, mert politikai ölyök mö gyöntötlö s bizäl-mük az örszögyölösi köpvölöök mögvölös-ötäsában nem ölvad össe. Városunk lakösai mög mindig köt öllenösöges fölöre öszök a közölmölt köpvölö megválasztás möiat. A kedölyök mög folyvást folizögnök, a tüss ugyan mö lobog lánggal, s mintha öszlani látszanök, de a hamu alatt röjlik, mög annyi parázs, mely csak alkalomra vár, hogy ismét föllöbbanjök. Mindenök föszöltöno várja a megválasztott köpvölönek törtönetöndö verifi-catiöjät, ez tárgya a közböszödnök. Azon vá-lasztás öllen titakoztat, az örszögyölösi alsö löbzök e hö ölejen küldök bö a postöltöt, új választást kérvö. Ha öttöbi mögöntöök, szörintem nagy övatoságra lesz szököög, möt a köznöp, mely amogy is mö meggyözö-dösdöt kövöti, möt már irányít vöszövo, mint a láthatárt süri föllök boritják, maga som tudja, hovä fordölyön. — Nagy kölendösgönek örvöndönek möt a fövárosi politikai hírlapök melyök hasábjai tölvök örszögyölösi tudös-ötösök kövötvölösztös mözöglalmokról, bö-kölldött refutatiökkal. Igon ördökes azt nézni kaszinökban mint, lesik sövörgva az alkal-mat, hogy egy hírlaphöz juthassanak; egy-egy ölyön hírlap olvasö böjlik valóösöges möloho-nak, ki annyira bölemöyed a holtbetük tö-mögöbe, miszerint ölyönkor so mö lát, so hall, ugy ölvon foglalva ölmöjö.

A megomlott takarékpénztár alakításáról hallgat a kronika. A mitől jó olovo foltom, az t. i. hogy majd az alapköre hiányzik a pénz, ugylátszik teljesül, mert még az adóra sem kerül, annál kevésbé takarékpénztári alapra. Advocem adó. Az executióra mintegy két hó előtt ideküldött katonai közvetítők még mindig éllelmezi városunk, mi elég fájdalmas, hogy az adóhátralék oly lassan folyik be, de leginkább néhány lakos miatt, kik adójukkal tartoznak, az összes lakosok szenvednek. Időjárásunk már majd 2 hó óta egyenlő, száraz, so hó so eső nem áztatja a földet; a jelenlegi száraz hideg tán ártani is fog a vetésnek, ha a hótakaró még sokáig elmarad. A gőzhajó közlekedés a hóközépen szünt meg a Duna zajlása miatt. Végül sok szerencsét a áldásos megelőzést kívánok a jövő évben a lapok kedves olvasóinak.

KUGYERAY.

Pozsony, 1866. Január elején.

Nem hiába mondák, még csak pár évtizeddel is ezélt Pozsonyt Bécs külvárosának, — mert ha van városi nép, mely bír a bécsiek hirhert kedélyességével, ugy bizonyára a pozsonyi az. — Azonban tisztot, becsület, — de méltányosság is, Pozsony nagyobb virágzásnak indult már, hogysom a külvárosi szörényi csimmel megelőzhetőnek, habár Bécs mellett is — Pozsony nagy város. — A ki nem hiszi, csak néhányszor menjen végig jól kövezett utozán, palotaszort két, három omglatas házal mellett, — lássa számos és fényes boltkirakatát, állandó színházát, hatalmas gázvilágítását, — ismerkedjék meg a város üszekötésével vasuton és gőzüzőn Bécs és Pest felé, — belső társadalmi életével, egyetelével, intézetével és tudja még, hogy a városban lévő 2000 lakházat 40—60000 lélek lakja: azonnal meggyőződhetik állításom valódságáról.

Ezek után már tudósításaimhoz is foghatok. Farsang közelétevel minden gondolat csak a közlegő mulatságok, élvok körül forog. — Naponként hallunk újabb meg újabb híroket a Joendő vigalomról. — Ezeknek elcsje egy részvény-bál Január 6-án, utána még négy a farsang tartama alatt, — a jogászság a mult évben keletkezett segélyegyleto javára 10-én rendez egy táncvigalmat, — a lövésztársulat ad kottát, — azonkívül minden vasárnap álarozás bál a vigarda tormóban.

Egy más körülmény, mely igénybe veszi figyelmüket. A tavaszi lövésény. — Ó Felsége mint a mult, ugy az idei övre is 200 db. aranyat ajándékozott díjúl egy akadály versényre. A versény-társulat (Pozsony és vidékének főurai) üszegylt és jelenleg a program készítésével foglalkodik. Színészeink dorokosan működnek, — majd

minden hóten korül egy-egy új darab a szinpadra, — kár, hogy a dráma és opera teljesen elhanyagoltatik. — Mindazáltal a közönség mindig nagyszámú. — Jelenleg Moorgartó Eduárd, mely örömlövész mutatja három kutyáját, joleknek ugrásait, tánczát sokszoros taps követő. Kinok szól ez a taps legfőképen azt csak Moorgartó ur hajlongásából tudjuk; — kár hogy oboit még nem tanítá meg bökolni.

Követválasztásaink békésen folytak lo; — képviselők Desowffy Emil gróf és Geduly Lajos superintendens lettek. — Desowffy azonban lemondott, — minok következtében új választás rendeltetvén ol. Németh Károly kiálltatott ki docz. 28-án Pozsony második képviselőjévé.

E tudósításaimat nemsokára újabbak követendik, — addig is boldog újóvet.

DIOGENES.

Hírek és események.

△ Az országgyűlés azon küldöttsége, mely Ó Felségét, a Császárnét Buda-Pestre meghívandó, Bécsbe megérkezett, a következő tagokból áll: Primás Ó eminent., Nákó püspök, Wenkheim B. b. Szapáry Antal gr., Eszterházy Pál gr., Szécsenyi Gyula gr., Teleky Sándor gr., Andrássy Gy. gróf, Széchenyi B. gr., Jankovich László, Daniel Pál, Damaszkín János, Bencsik György, Faur János, Vitoriss J. és a főtárnokmester. A küldöttség ma déli 12 órakor lett fogadva Ó Felsége által, és 6 órakor az udvari ebédre hivatott.

— Császárné Ó Felsége ma jan. 8-án délben fogadta a pesti országgyűlés küldöttségét. A küldöttség a magyar udvarozelláriától indult a várpalotába. A Császárné a trónmenyeezet alatt állva, és a főudvarmesterné Königsseg grófné s nyoloz palotahölgytől környezve méltóztatott a küldöttséget fogadni. Császárné Ó Felsége a bibronok-primás beszédére magyar nyelven ezt válaszolá: Mióta a Gondviselés Ó Felsége, szeretett Férjem által ép oly gyengéd, mint feloldhatlan kötelekkel a magyar királysághoz filzött, ennek jóléte folyvást legelőnkobb részvétemnek tárgya volt. Ezen részvét még inkább fokozódott a hiú ragaszkodás és szívélyes hódolat azon tanúságai által, melyek közelebből az ország színe előtt Felséges Férjem iránt, ma pedig irántam

ominentiádnak annyira szívreható szavai által oly lelkesült kifejezésre találtak. Fogadják önök ezert mélyen érzett őszinte köszönetemet és adják át küldöiknek szives üdvözlötemet addig is, mig — az ország óhajának megfelelő, Felséges Férjem oldalán önök között megjelenhetek. (Iolkes éljenés.) Legfőbb paranos folytán az összes küldöttségi tagok azon szerenésében részesültek, az udvari táblához meghívattatni.

— Uj év napján a Pesten tartózkodott képviselők testületileg tisztelgették Szentiványi Károlynát, mint a képviselőház elnökénél. A tisztelgők szónoka Bezeredy László ugy a tisztelgők, mint a megtisztelt férjuhoz méltó szavakkal üdvözlé a ház elnökét, mire a jelen voltak hangos éljenekben törtek ki. Ezt a megtisztelt elnöknek viszont üdvözlő szavai követték, kiemelvén különösen, s intvén képviselő társait, hogy egyetértés lakozzék közöttük, hogy a ezélt, mely után annyira sovárgunk, valahára elérhosszúk. Az általános tetszéssel találkozott barátság s bizalom mondotta elnöki válasz után a képviselők szeretett elnökükkel Deák Ferencz üdvözlésére mentek, kinok a ház elnöke szives üdvözlötere mondott válaszból kiemelendők ezen szavai: „Áldozatot kell hoznunk, azonban két dolgot sommi szin alatt nem áldozhatunk, s ez: hazánk függetlensége és a becsület.“ Ez után a jelen voltak zajos éljenek közt szétoztlának.

△ Egy helybeli oszmudia mester 18 éves leánya gyógyithatlan betegségben szenvedett, később a szülők fájdalomra meg örült s felügyelet alá tétetett, de sajnos, örültségi rohamától megtámadtván a leány, megszökött és a hegyek alatti folyó vízbe ugrott s bele fuladt ezen szerenéslen eset általános sajnálatot vont maga után.

△ Gyakran történik, hogy pénzügyéri örök magyar dohány eladókat fedeznek fel; a napokban is egy dohány-árus kocsiját és lovait hozták ide eladás végett, de miután vevő egyáltalán nem akadt, a pénzügyérek egyike 16 frt 10 krért tette tulajdonává.

△ Ngos palini Inkoy Kazimir ur, a lapornaki járás főbirója a kis-kanizsai tüzkarvallottak javára rendezendő fényes táncz-vigalma f. hó 24-én lesz a helybeli „Zöldfa“ vendéglő nagy termében megtartva. Belépti jegyek Bolus József gyógyszerész és Welisch Vilmos uraknál, este pedig a pénztárnál személyenként 2 frtjával, osaládi jegyek 5 frtjával kaphatók. Magán szállásokról — az előleges hirdetés szerint, — már gondoskodva van. Továbbá nem mulaszthatjuk el lapunk t. olvasóival tudatni néhány nemes keblü fiatal embernek a sármelléki, ugyan tüzálta károsultak iránti dicső oljárásukat, kik ugyanis Keszthelyen az „Amazon“-hoz címzett vendégfogadóban szintén a fent érintett tánczvigalomhoz hasonló rendeznek e f. hó utolsó napjaiban. Jegyek csakis a meghívás felmutatása folytán várhatók 1 frtért az érintett vendéglőben. A számadást, valamint a felüladakozók becses neveit lapunk közlenni. Az említett tánczvigalmakon a Keszthelyen államasozó dsidás ezered zene kara mlküdend, mind a két mulatságot ajánljuk a kegyes adakozók és vigadók figyelmébe.

△ Hallomás szerint Kis-Kanizsán egy dsidás néhány ló farkát megnyirbálta volna, mire a tulajdonosok dühbe jöttek és a katonát ugy elrakták, hogy idő kell hozzá még ismét fellábad.

△ A helybeli katonai ruhátárt az éjeli ör felverte és több ruha nemü el-tulajdonításához fogott, de gaz tette nem sikerült, mivel a szomszédságban lakó uradalmi kádár fia által észrevétegett, ki is azonnal a várdán jelentést lón és a jó madarnt hurókra keríték.

△ Grünbaum Miksa által mult szá. munkban jelentett gyorsírászi tanfolyamát e hó 16-án kezdi meg. Az 5 frtos tanfolyam 3 hóig tart.

△ Lotenyéhez közel fekvő Csernyeföldön egy iparos háza felgyujtatott, a gyujtó azonban a tett után kikiáltá, hogy ezt a tüzet ellehet ugyan hamar fojtani, de ó nemsokára a falu közepén levő biró házat fogja felgyujtani, mit azután nem fognak oly hamar elolthatni; — (Folytatás a tuloldalón.)

TARCA.

Édes atyám halálára!

— 1865. nov. 16. —

Meghaltál, meghaltál! — végre vesned kellett, Elszólt ajkadról az utolsó lehelét, Örökre elszállott!

Sírod fölött könyvem áztatja a hantot, Köporsődre hulló föld ad rémes hangot, H árva fad áll ott.

Árva fad áll ott s gyámoló öszvegyed; Szemeinkből árad keserves könnyezet Érted atya és férj!

Ki ollo tart a hideg kesű halál; S ha bár irántunk a hő szeretet valál, Nem enged hogy megtérj.

Sulyos a göröngy a koporsódra hulló, Mert egy-egy rög-esés soha el nem múló. Sebűtés szívünkön; Szemünkkel patakú könnyűnk hullása Fájdalomra nyíló ajkunk fájdalom Örök kín lelkünkön.

A szív sebo gyógyul, a szív-seb behoged, Örök törvény szerint torjost az melegot Mig boldog és lüktet; De a lélek örök mert nincsen anyaga S midőn a testnek már olvász színo, szaga. Gyászolja a hűtet.

Neked nincsen férjed, — nincsen atyám nekem! Nem védeljük őt meg kínosen, nem könnyeken: A lélek gyémántján, Tetemét örök sír ridog ürjo zárja; Virágot öntszol foly csak könnyűnk árja A' kedves sír hantján.

Hullatok könyűnket sírod balma issza, Képzelműnk állítja letűnt élted vissza; Egykor kedves léted Emlékeztölünknek érez-lapjára írva. Halálodon borús szeműnket kisírva Gyászoljuk emléked!

VÖRÖS LAJOS.

Kaposvár, deczamber 26.

Tisztelt Szorkeszű ur.

A hozzám küldött pályaművöket átolvastam. Köszönöm, hogy figyelmessé tett kegyed reájok, mert midőn a „Zala-Somogyi Közölny“-ben megjelentek, megvallom — nom olvastam el őket. Ha igaz hogy „inter arma silent muso“, még mig igazabb, hogy „inter arma pausant lectores.“

Most „bóko már visztünk“, a csata olviharzott, a csond olviharzott, a csond visszatért a hazába; s midőn megszűntünk polgári kötelmeinket egymáson s egymás ellen gyakorolni, újra a béke omborivó lettünk a család körben, karácsonfák mézoskalácsos árnyékában.

A ki most lát bennünket a szent ünnepek osondében nom hiszi el, hogy mi vagyunk azok, kik harmadfél hónapon át, nem tettünk egyebet, mint programot olvastunk s egymás fejűt vortuk bo.

Aprópos — karácsonyfa. Én is ott voltam o hó 24-én este, midőn a somogyi hölgyek által állított, Karácsonfa a kaposvári szegény gyermekeknek meghozta az örömt.

Lehot-o kedvesebb, szívrehatóbb, okosabb szokás onnól! A nyomorlaktá viskókból megjönök az örömtelen élet apró neophitái, a szóp megvoház fényosen világtott disztoremóbo. A kis sorog rőndben körülállja a a gyümölcsösel, süteményekkel megterhelt nagy karácsonfát. A fától két oldalról nyulnak el az asztalok megterhelve mindenféle ültözökkel, a praktikus borjubőr csizmától egészen az elegans horgolt „sautésen canottig“. És mind oz a szegény gyermekek — a boldogabbaktól adva, do nom saját, hanem az Isten nevében! A terem megzondul az örömrivalgástól, a komoly szavakhoz szokott falak megvidámulnak az ártatlan gyermekhangok

harmonitáján! Ez alatt foly a kiosztás. A tiszta öröm ül ki az arcokra, a boldogság érzeto gyora mozgásba hozza a két proletár csapatot; a nödk szemoiben a részvét gyöngy o könyv remeg a előáll oly osaládi jelenet, melyen még a gonosz aglegény is megindul s magába száll.

Az idén hetven fi és leány gyermek kapott ily módon teljes ruházatot. Aztán a rendezőség megköszönte a nemes adakozók kegyességét: a közönség egy része pedig o lapok szorkeszűjét, az ily dolgokbani sokszoros fáradozásaiért, egy díszes aranylánczozal lopte meg. Mi pedig o pillanatban kegyeletosen emlékeztünk meg azon dorók hölgyről ki ezélt négy évvel, mint akkori főispánó legelősször kezdeményezte a keresztyn humanismus ezen engesztelő ünnepejét. „Ehredom Ehre gebührt.“

Do beszéljünk ismét a pályaművökről. A szorkeszűség által kitűzött jutalomra öt ballada pályázott.

Családtalan vagyunk mi a mi balladainkkal. Ez előtt 15—20 évvel valamoly adás esemény — mely rendszerint egy magyarnak és körülbelül harmincz török s tatárnak életébo került — számtalan strófákban megénekelve, — volt az igazi ballada.

Rettenetes vorsek, melyekben a hősök átkarolódásai, a poeta tömördek reflectióival öszefolyva, óriás levot képeztek az itt-ott uszkáló cselokvényhez.

Majd a visszahatás kora állott bo. Arany megírta néhány balladáját.

Az ómelygős érzélegé oltúnt, a költő többé nom okoskodott, hanem embereket állított az előtérbe, nagy tényeket adott elő a mint azokat közvetlen vette a néptől, hagyománytól, vagy saját képzolótól. A hang már itt nom tanító, hanem naiv, a nyelv a disztimény ódon, népies zamatu. Istoni reactio, mely egy Zách Klárát, Kovházát teremtett!

Do ahl az öröm nom volt tartós. Az „imitatorum sorvus pecus“ csakhamar ezen tört is felgázolta. A népies póriássá, a naivság — ügyetlenkedéssé, az ódonság, manieres avaságá lott; s a tehéttelenség melléro vervo kiabála: „Auch io sono pittoro.“

Később a közönség novetni kezdett, mihelyt egy ily ódon gavallér mutatkozott. A józan közönség az avult ruhában burkolt von kortest nem fogad el többé üslovag gyauánt s a régi vért, hisek, fringia, szóval az egész ódon jargon teljesen megbukott.

Ily állásában a dolgoknak magam som sokat törődtem a balladákka a Zala-Somogyi Közölnyben s yldön még is egyszer, az V-dik pályamű első versét elolvastam: az aranyfőle rithmus felismerésénél s a refrainül használt jó Átilánál, — ugy elment minden kedvem, hogy a folytatást egyedül szorkeszű ur rendelotero vállaltam el, becsületes jó akaratul, do bizony kedvetlen elővélolemmel.

Bírálatomnak aztán o lett eredménye: a II-ik IV. számu művek határozottan gyongök.

Az I. III-ik számuak mind felfogás, mind alak tekintetében csinos dolgozatok s előbb említott társaitat messzo maguk után hagyják. Azonban a Csóka című pusztá elbeszéléső terül el; a „Bonedok“ pedig a végofelő folyvást hanyatluk, mintha az orélyes kezod előfárasztotta volna.

Az V-dik „Szóp Ildikó“, ugyan az, mely fatális „j ó“ refrainjével előbb annyira megijesztett, — komoly ollovasás után — egyike a legszobb balladának.

A cselokvény örökös, a gondolatok tömörök, az alak ószhangzó, a fejlődés drámái, rohamos, a nyelv költői.

Kell-o ennél több, hogy ily körök után az oroszlanrészt a Szóp Ildikó irójának adjuk? Azon írónak, ki lakozzók bára Duna vagy — a mit jobban szeretnénk — a rinya, vagy kapos partjain, — minden osotro költő, kinok bölcsűjét a muzsák ringatták.

Azonban nom akarok ologirozni, hanem kérom önt bontsa fol a „tarditatom gravitato“ jeligős lovelet s adja annak a négy aranyat, ki abban elrajtvo ily kedves meglepetésben részesített bennünket. Isten önnel, boldog újóvet.

BUKÓGÁTI.

erre megfutamodott, eltűnt, később azonban többnek sikerült a gyújtogató hollétét megtudhatni; folkorestotott és oly kegyetlenül elpáholtatott, hogy lolkét irtóztató kinok közt kiadá, miután egy árokba lükett.

△ Az előbbi lapban jelentett rátkói rakblók közül a csendőrök már néhányat elfogtak.

△ 1865. évben a kapitányi hivatal által büntetésként fizettetett 218 o. é. ftot nyújtának át a helybeli kórodának; továbbá 151 mindon hely és iromány nélküli egyén a városból kiutasított, és a kisebb szóbeli tárgyalásokat nem számítva 970 tárgy végeztetett.

△ Városunknak fáradhatlan kapitánya Pigmond Ferencz ur igen szép beosztással foglalkoztatja a munka nélküli napszamosokat, kik is ő általa „Hordár“ névvel és bádogba kimetszett számmal jelöltettek meg. Minden ily jegygyel ellátott hordár tartózkodási helye a „Zöldfa“ vendéglő előtti szaladér, honnan megszólítás után a rábizott ügy eligazítása a legpontosabban teljesítendő; az egész napi használatra felszólítottak 60 kr. díjért kötelesek munkálkodni. Kik nem ide valók, s mégis szándékok itt tartózkodni, tüz esetében oda kell törekedniük, hogy azt mielőbb elfojtsák. Ezen és más több ily erőlyes tetteiért városunk kapitánya általános elismerést és dícsőretet vivott ki, kívánjuk és óhajtuk is, hogy tettei által mindenkor azokban részesüljön.

△ Folyó hó 8-kán tartá a zala-egerzegei casino gyűlését; Parth Károly nyilvános számot adott a casino fenállta ótai bevétel- és kiadásról; ezt követte több helyi tárgy elintézése és végül a nyomorban szenvedő Balaton vidéki lakosok felségelésére egy fényes táncvigalom megtartása rendeztetett el, melyre a rendezők meg is választattak; kielégítő sikerét szívünkben kívánjuk. Másnap 9-én a megyeház nagy termében nyilvános tiszti ülés tartatott a főispán és első alispán távolléte miatt Csillagh László második alispán nyitá meg a gyűlést jeles beszédjével; a számosan megjelenteket örömmel üdvözölte, beszédjét dörgő éljen fejezte be; ezután felolvasatott főispán ur levele, és a megyének eddigi működéséről nyilvános számadás történt; az omlítottak után több hasznos teendők tárgyalattak, melyek közül különös figyelmet fordítottak a Balaton vidékén éhséggel küszködő felebarátaink felségelyeztetésére.

△ A magyar és erdélyországi kegyes-

tanítórond évkönyve az 1864-dik tanévről megjelent. Ez évkönyv szerint, a két testvérházban, a kegyes tanítórond összes személyzete 320-ra megy; mely az 1864-dik tanévben összesen 8637 gyermeket részesített közoktatásban.

— Férfi mint konyhaszolgáltató. Egy orvosilag megvizsgált, tökéletes és valószínű férfi női öltönyben mint nő több év óta ámitva a világot, bekísértetett P.-megye börtönébe. Neve Gy. János, álneve J. Verona, mint konyhaszolgáltató sok helyen szolgált, ha elfogták és megvizsgáltatott, akkor férfiruhát öltött, különben nőnek öltözött át. Vácon zsidóknál egy és fél évig, Pesten szintén zsidóknál mint nőcseléd szolgált, női munkákat végzett, mint mosás, vasalás, surolás, főzés, kenyérdagasztás, téstágyurás, varrás, — férfi nem akar s nem tud lenni — kívánja, hogy asszonynak hagyassák, úgy vallja, hogy már kis korától — most 39 éves — mindig mint fehér személy volt öltözve.

— Tiltott könyv. A bécsi országos törvényszék büntető osztálya f. hó 27-ről kelt ítéletével a következő című 3 kötetes munkát: „Magyarország függetlenségi harczának története 1848- és 49-ben, írta Horváth Mihály, Genf, Puky Miklósnál 1865.“ betiltá, mert tartalmában a nyilvános csendzavarás s a oszári ház tagjainak megsértése ismertető fül, a bünt. törvényszék 65. §. lit. a. és 65. §. értelmében.

— Bécsben két iker leány, két iker fiúhoz ment nőül, mindkettő egy órában fiút szült, a két fiú egy év múlva egy órában meghalt, a két apa bánatában egy órában szinte meghalt, s a két anya három hónap múlva ugyanazon órában — megházasodott.

— A házi urakat a természet is pártolja, mióta szigorúan meg van parancsolva, hogy a havat el kell söpretni, s a jeget fűlvágni, azóta nem esik hó és jég sinos.

— Amerikában oly trágyságot talált föl valaki, hogy egy urnak sáros csizmájára hullván befőle néhány szemernyi és egyszersmind egy ugorka-mag, mire azon ur tiz lépésnyire haladott, oszímáján nemcsak kihajtott és fölött a növény, hanem már egészen érett ugorka is csüngött rajta. Ez is csak olyan forma, mint midőn valaki azt állítá, hogy 3 nap alatt 3 ezer májmot lőtt.

Kapovár.

* A kaszinó-egyesület dec. hó 31-én tartá tisztválasztó ülését. Midőn ideigle-

nes elnöknek Folly József, a jegyzőnek, a lapok szerkesztője — kikiáltattak volna, a szabályok értelmében megkezdődött a tisztikar választása, titkos szavazás útján. Elnök lett ismét: Kozma Sándor. Titkár: Szabó Kálmán: pénztárnok: Nüthig Károly. Választmányi tagok: Tevely Elek, Matkovics György, Folly József, gróf Niczky György, Büchel Miklós, Schvoy Ferencz, Kriszt János, Kelemen János, Lavári János, Csaly Imre, dr. Kozma József, Szokolay Dániel.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a Casino naponként jobban megfelel azon magasabb czélok, melyeknek halhatatlan Széchenyink szelleme szentelé a casinókat. Sokféle s színezottú hirlapot járat; — habár szűk — társalgási termében estvéként élénk vitatkozások vannak közügyeink, hazai intézeteink, székvárosunk szellemi s anyagi jobbléte, különféle jogkérdések stb. felett. Szeretjük hinni — hogy miután a kezdeményezők tekintetben a casinókat a megyékben, — itt születik meg az eszme s jut pártolás alá: újra feléleszteni a lótenyésztés jövőjére annyira kiható lófuttatásokat; egy megyei árvaházat építeni közadakozás útján, a casinóknak könyvtárt alapítani stb.

— F. hó 15-kén reggeli 8 órakor a „Korona“ című vendéglő helyiségében kaposvári „Segélyegylet“ második közgyűlése fog tartatni, melyhez a t. cz. résztvevők meghivatnak.

* Svastics Gábor f. hó 5-én közfelkiáltással választatott meg Szill kerület követének.

* A január hó 20. és febr. hó 10-én megyénk palotájában tartandó vigalmakra már szétküldözvék a meghívások és jegyek. Ez utolsók egy-egy vigalomra, 1 frtjával kaphatók minden fő és alszolgabíró urnál; ugy a székvárosban a kereskedésekben. Az érkező levelek már is azt sejtetik, hogy e vigalmak a szomszéd megyék szépei is többben részt fognak benne venni. A pesti jogtanhallgató, ugy a keszthelyi országos gazdasági tanintézet ifjusága is meghívák. Reménylünk, hogy a kásztoskodás, mely az előrehaladásnak, a testvérsülésnek nyílt ellensége, megszűntök valahára közöttünk, s mindenki egyformán szívesen látott vendége leend a vigalomnak. Jan. hó 20-iki vigalomban a keszthelyi katonai zenekar játszik, melyet parancsnokló ezredes, Appel ő

méltósága, a jótékony ózl iránti figyelemből, ingyért engedett át.

* Bényoy István jeles szintársulata 5-én érkezett meg a székvárosba, s előadásait „A pajkos diákok“ című operette-el kezdte meg. Örömmel tapasztaljuk, hogy a társaságban Timár is jelen van, ki a provinocialis színpadoknak minden tekintetben egyik elsőbb rangu tehetsége.

* Mint halljuk, e hó 8-án a székvárosban is bíró választás lesz.

* Mult számunkból kimaradtak a vigalmat rendező választmányból következő nevek: Kutassy Ernő, Gulyás Jenő, Büchel János Schvoy Ferencz.

* Vissy Mariskát, a székváros egyik szép virágát 10-én vezette oltárhoz a kitűnő készségű s ép oly jeles, mint szerencsés orvos, Siklósy Gyula. Kívánjuk boldogságokhoz Lamartine-nak e szép sorait.

„Mint két, egygyő olvadt sugar,
Mint két sóhaj, mely olvogyúl;
Lelkünk csak egyet alkot már,
S nem létez egymáson kívül.“

Gazdasági tudósítás.

N.-Kanizsa, január 10. Időjárásunk hideg, Gabonáink változatlanok: Buzs 3 frt. 45 kr. Rozs 2 frt. 25 kr. Kukorica 1 frt. 90 kr. Árpa 1 frt. 70 kr. Hajdina 1 frt. 30 kr. Zab 1 frt. 50 kr. Daczára annak, hogy a gyűjtők jóformán fogja, a küldemények az első ágio végott nemcsak akadályozva vannak, hanem lehetetlen is váltak; bolország számára pedig a gyűjtők több mint elegendő.

Bécsi pénzfolyam Január 10.

5%, metaliques 62.65; 5%, nemzeti kölcsön 66.65; 1860-ki álladalmi kölcsön 83.85; bankrészevények 760.— hitelintézati részvények 150.80; London 104.85; ezüst ágio 105.—; arany darabja 5.01.

Nyilt posta.

Kecskemétre: A választást úro bizsak; csak hogy 20-ig tilt legyen. Aztán gyakrabban találkozzak.
Pozsonyban: Dilogiesnek; magánlevelet várunk: 5nt5l.
I. G — nek, Veszprém: várunk...
P. G. — R. R. W. I. H. D. K. — E. Cs. — S. — nek: választást kérünk levelünkre;
T. V. — nek: Elment a levél számodra is; felel azonnal.
B. K. — nek, H. — on: szinto levelet írunk számodra. várjunk becces választást.
Drávaparti Tilinkós: A Jögyre igen!
F. K. — nek: Mi a határozat?

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

H I R D E T É S E K.

6226/665. (3—3)

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Kis Bálint Gy.-melléki lakosnak felperessége alatt Bicsics György saigotvári lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a saigotvári község 697. sz. t.-jegyzőkönyvében A 4 699 hr. sz. a. háshely a beltelekben bíró lag 220 ft. becsült ingatlan saigotvár községben a helyszínen 1866. január hó 15 napjának reggeli 9 óráján mind első határnapon — elárverestetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vend nem találkoznék, 1866. febr. 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszíniére kitézetik azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt Kaposvárott dec. em. hó 7-n 1866.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

6033/665 (3—3)

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Oláh Mihály községi lakosnak felperessége alatt Koczka György községi lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a Körszeg község sz. t.-jegyző-

könyvében A 4 alatti föltelekből fele vagyis egy negyed telki község és hozzátartozó háztalan becsülag bírólag 500 ft-ra becsült ingatlanok Körszeg községben a helyszínen 1866. január 8-ik napjának reggeli 9 óráján — mint első határnapon — elárverestetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vend nem találkoznék, 1866. febr. 3-ik napjának reggeli 9 órájára a helyszíniére kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

As árverési föltelek a törvszék írodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott nov. 29. 1865

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

6033/665 (3—3)

Hirdetvény.

Taubert Conrád és Kőber Zsófia hitelteljesnek bevezetvése

Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Dominik Pálnak, Taubert Conrád és neje elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a köttel 36 sz. t. j. könyvben A 4 41. hr. sz. alatt bejegyzett birtok elrendeltetvén, az árverési föltelek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelteljesnek tárgyalási határnapul 1866. január hó 3-ik napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hitelteljes azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügy-

6033/665 (3—3)

Hirdetvény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Oláh Mihály községi lakosnak felperessége alatt Koczka György községi lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a Körszeg község sz. t.-jegyző-

letek bírólag fognak megállapítatni.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár, novemb. hó 28. 1865.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

6334/665 2—3.

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Welsz Ignác viavári lakosnak felperessége alatt Galamboki József n.-korpádi lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a Nagy-Korpád község 153. számú telek jegyzőkönyvében A I alatti sz. becsülag bírólag 2000 ft. o. é. becsült ingatlanok N.-Korpád községben a helyszínen 1866. jan. hó 12. napjának reggeli 9 óráján — mint első határnapon — elárverestetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vend nem találkoznék, 1866. febr. hó 12. napjának reggeli 9 órájára a helyszíniére kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

As árverési föltelek a törvényszék írodájában mindenkor megtekinthetők.

Kaposvárott dec. em. hó 7-n 1866.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

HIRDETMEY.

Conti József hitelteljesnek bevezetvése

Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Mikkel Jő fennebbi Conti József elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak A kaposvári 65. sz. t. j. könyvben A I. és 4 3035. hr. szám rendszámig és alatt bejegyzett részirtokára elrendeltetvén árverési föltelek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelteljesnek tárgyalási határnapul f. évi decz. hó 28. napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hitelteljes azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bírólag fognak megállapítatni.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár nov. hó 28. 1865.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

kuti község 7. sz. t.-jegyzőkönyvében A I 316. hr. sz. alatti szőlő és bírólag 200 frt. — kr. o. é. becsült ingatlanok Horvátkut községben a helyszínen 1866. jan. hó 17. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárverestetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vend nem találkoznék, 1866. febr. hó 17-dik napjának reggeli 9 órá-

HIRDETMEY.

Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Mikkel Jő fennebbi Conti József elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak A kaposvári 65. sz. t. j. könyvben A I. és 4 3035. hr. szám rendszámig és alatt bejegyzett részirtokára elrendeltetvén árverési föltelek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelteljesnek tárgyalási határnapul f. évi decz. hó 28. napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hitelteljes azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bírólag fognak megállapítatni.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár nov. hó 28. 1865.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

jára a helyszíniére kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

As árverési föltelek a törv. írodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott deczember hó 5-én 1865.

Somogy megye törv. széke mint telekkönyvi hatóság.

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

6727/665 (3—3)

ARVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének mint telekkönyvi hatóságának részéről közhírré tétetik, hogy Pare or Ignác maronali lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátlaki lakos elleni követelése fedezésére lezálogott és a horvát-

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy ivon január hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán azétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évré 5 frt., félévré 3 frt. Negyed évré 1 frt 70 kr. — Minden előfizető a tulajdonosa kölcsön könyvtárát az eddigi fonttálló feltételek mellett fél 1 áron használhatja. — Nyilttér egy Pottit sorért 10 kr. — Hirdetések hat hasábos Pottit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további betktatásért 5 kr. s bolygdijért 30 kr. fizetendő. A boiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, ugy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

E lapok tisztelt olvasóhoz!

Bátrak vagyunk a nagy érdemi olvasó közönséggel tudatni, miszerint lapunk jövő száma, szerkesztői változás miatt, febr. hó közepén fog megjelenni; az elmaradandó febr. 1-ei számot pedig melléklettel fogjuk pótolni. — Előlegesen jelenthetjük, hogy a lap jövőre nem Kaposban, hanem N.-Kanizsán szerkesztődik, s minden lehető elfogunk érdekében követni, hogy n. t. előfizetőinknek meglegedésüket kivívassuk,

a kiadó hivatal.

Nevelésügyi közlemények.

VI.

A tanítók tekintélye.

Máról volt szándékom e hatodik cikkben értekezni, de mivel napjainkban oly korszerű e tárgy s legujabban is megtámadtatott, a szerkesztő ur engedelmével erről szólok.

Mint a történetből tudjuk, macedoniai Fulöp rendeletet bocsátott ki, hogy a tanítványok Aristoteles tanító előtt ne üljenek, hanem tiszteletteljesen állva hallgassák előadásait. Nagy Theodosius hasonlóan gondolkodott, midőn Arcadius és Honorius fiait Arzenius tanítójuk iránti tiszteletlenségétől óva, megparancsolá nekik, hogy tanítása alatt királyi ékességeiket tegyék le. Egy ókori bölcs irataiban pedig ezeket olvastam: „Az Istennek, szülőknek, tanítóknak soha sem adhatjuk meg a kellő tiszteletet.“ „A ki azt kérdezi, kell-e az Istent, szülőköt és tanítókat tisztelni? az büntetést és nem megfédést érdemel.“ De nem vezettem végig t. olvasóimat az egész történeten, elég legyen ennyi, annak megmutatására, hogy nem számíthatnók a 19. század vívmányai közé, ha a tanítók nagyobb tisztelet és becsülésben részesülnek. Sajnos, ellenkezőt kell majd a 19. század fejlődési történetébe jelezni. A napokban is igazán botránnyos esemény adta magát elő. Aztán nem vehetnők ezt oly zokon, ha egyik vidéki városkában történik, de épen az ország szívében, központjában, honnét mindenki csak jót, csak szépet és nemes magatartást várna, s különösen hova e követválasztási mozgalmak alatt mindenki szemei függesztvők; igen ott történt — Pesten.

A pesti Terézvárosban megtagadták a tanítók választási képességét. Nem sokat időzöm leírásánál, mire e sorok napvilágot látnak, már ugyis értésükre esett más forrásból, hogy a terézvárcsi összeiró bizottmány kinyilvánította miszerint csak oly iskolatanítót ismer el választónak, ki valamely pestvárosi iskolánál mint igazgató tanító — régiesen főtanító — 800 frt. évi fizetéssel van

alkalmazva. Ennélfogva azok, kik kisebb fizetés mellett bármennyi ideig foglalkoztak e terhes hivatallal, akár hány fiat nevelték már Pest városának, választói jogukat nem gyakorolhatják.

Talán szellemi képességek nincs? E kérdésre válaszolni neveléses lenne. Tehát csupán anyagi állapot határozza a tanítók választási joga fölött, mintha bizony a 800 frtosoknak nem épen az állna bizonyítványukban, mint a kisebb fizetéssel ellátottaknak. Aztán meg ezt is, azt is nem a várostanács nevezte-e ki?

Mily jogalapja van az összeiró bizottmánynak? nem tudjuk. De azt tudjuk, hogy egy 1845. jan. 28-ik napján költ 3968. sz. alatti felsőbb rendelet nyomán a tanítók a honoratorok osztályába soroztattak; és hogy az 1848-ki V. t. oz. 3. §. D. pontja így szól; „Választók a városokban, jövedelmükre való tekintet nélkül: a tudorok, sebészek, ügyvédek, mérnökök, akadémiai művészek, tanárok, a magyar tudós társaság tagjai, gyógyszerészek, lelkészek, segéd-lelkészek, községi jegyzők és iskola-tanítók azon választókerületben, melyben állandó lakásuk van.“ A törvény itt nem tesz megkülönböztetést igazgató, illetőleg főtanító, egyszerűen tanító és altanító között. Vagy ezután azt is tekintetbe veszik, mit eddig csak az iparosoknál tettek, hogy t. i. hány segéde van?

Valóban különösnek találom azt, hogy némelyek most is, midőn mindenki a neveléssel foglalkozik, mindenki az iskolatgyet ajánlja, ily tiszteletlennek azok iránt, kikre s nemzet reményteljes fiatal eseméteit bizzuk, kik először ta. itják e szót érzéssel olvasni: „édes hazá,“ és kinek a legnagyobb halálával tartoznánk. Pedig mily rut a hálátlanság.

De tulajdonkép hol is a hiba? — kik okai annak, hogy tanítóinknak kevés tekintélyök van? A hiba a díjazásban van, s okai egyedül a szülők. Mert ha az összes község nem tudja tanítóját jól ellátni, illően díjazni, szükség esetén egyesekhez fog folyamodni s magát egyeseknek kénytelen alávetni, azok kényes kedvtől függővé tenni. Nem tekintély eljársása-e ez? Vagy ha egyesekhez nem fordul segítségért, másokhoz kell nyulnia, vagyis hivatásszerű foglalkozásán kívül pénzkérésre is kénytelen időt fordítani; miáltal gyakran oda jutunk, hogy némely tanító tulajdonképeni tisztét csak mellékeresetként teljesíti, a főgondot más vonja magára. Még ha így nem segít magán, szegény elhagyatottságában mindenki tartózkodik tőle, kerül, utóbb megveti. E megvetés nemzetségről nemzetségre száll, innét mai nap is a tanítók nem becsülése.

Akartok boldog hazát, neveljete jó fiakat! De miután a osaládatya ezt tenni egyedül nem képes, iskolába küldi, vagyis tanítóra bizza gyermekeit s ha ő azt nem becsüli, nem tiszteli, kinek kezébe legdrágább kincsét jövő üdvét helyezte, miként kívánhatja, hogy a

kincs lelkiismeretes sáfára legyen? A szülőknek karöltve a tanítókkal együtt kell gyermekeik nevelését eszközölni.

Miként becsülje azonban tanítóját a gyermek, ha kedves szülői a tiszteletlenségben példával mennek elő. A szülő lealázólag beszél gyermeke hallatára a tanítókról s öntudatlanul ugyan oly elveket olt gyermekeinek keblébe is. Miként lehet akkor a tanyitvány teljes bizalommal tanítója iránt eltelve? miként engedelmeskedjék annak, kit szülői ilyen amolyannak irtak le előtte? Pedig a föltétlen bizalom, odaengedés nagyban föltételezi a tanítás sikerét.

Becsüljük a tisztos kart, melynek mi is sokat köszönhetünk! Becsüljük és tiszteljük azokat, kiktől hazánk fölvirágoztatása, gyermekeink üdve alapjában áll.

„Kert virágán monnyi a színolvadók,
Hogyha rajtok a kelő nap lángja ég;
Arany, ezüst, csillagfény meg drágakő
Csillagása rajtok együtt lehet.“

De ha nincs kéz, mely viselje gondjukat,
Mely vihartól védje, ója szarukat,
Elfonnyadnak, elveszejtik szirmaik,
S mint e szépség zord vadonná
változik.“

SELYEY BÉLA.

Valami a gyorsírástól.

„Time is money“ (idő pénz) a mostani kör vezényszava, az ipar minden ágában úgy, mint nem kevésbé az ipar és gazdaság terén, de még a legnagyobb szorú háboruk is aránylag sokkal rövidebb időben végeztetnek mint hajdan; föleg pedig a koroskodalmi világ az, mely ezen practicus mondatot minden következményeivel teljesen magáévé tette. Ha tehát ezen, kiválólag koroskodalmi városban és vidéken megjelenő, de a gazdaságat ördökeinek is szánt lap hasábjain valamin a gyorsírástól inveltárol és eszközeiről, melyek lehetségesé teszik, ezen sokat író időben időt és tért könnyű módon hatod egész 1/4 részére szorítokozni, szölok, nem vélek sem valami hasztalant, sem valami korellenit eszekedni.

A gyorsírást, (Tachy-, Brachy- vagy Stenografia) tért és időt megkimélandó, kicsiny, egyszerű és könnyen összeköthető betűkhez folyamodik, a mellett fogásokat szinte el nem utasítván, könnyen elsajátítható és az omlét és emlékezetet nemcsak hogy nem terheli, de az ember leleményességét és összelési (combinatioi) tehetségét még a legérdekesebb próbára is hívja ki. — Haszna kiszámíthatatlan és sokoldalú, mindamellott még sok balvélemény szötoszlandó. Nem is ömlitjük azon fontos szölgálatokat, melyeket a gyorsírás az álladalomnak a nyilvános tárgyalásoknál nyújt, melyekre vonatkozólag egy tudós angol (Gawtres) mondja, hogy „a politikai történelemben főhöz lap támadna, ha csak egy hétig is függesztetnék fel a gyorsírók működése“, mert csak kevés egyén választja a gyorsírást elhivatásul. Azonban mindenki, kinek sokat írnia kell, nagy előnyt nyer a gyorsírással, miután már az u. n. elomi gyorsírás is képesit, 5-10 órányi munkát 1-2 óra alatt (a vita gyorsírás segélyével még hamarabb) elvégezhetni. Habár a stenografiai írást még általában a közönséges folyó-írás helyett nem használhatjuk is, de alkalmazhatjuk fogalmazásoknál, hol az lehetségesé teszi, hogy gyongi-

tellen hóvval követelhesük gondolatainkat eszméink folyamát. — A gondolatok egész láncolata lesz előttünk a papíron azon futólagos csinos jegyek egy-egy sorában, melyeket most mint gyöngyöket fűszhetünk össze, míg végre az egész bevégezett alakban áll szemünk előtt.

Vizsgáljuk most meg, mily hasznat nyújt a gyorsírás az egyeseknek az élet különös helyzetekben és ágazataiban.

Mindenek előtt a tanulónak tehet jeles szölgálatokat, és pedig nemcsak a főtanodákon (egyetemen, technikán, akademián), hanem már a közélettanodák (gymnasziumok és reáltanodák) felsőbb osztályaiban is, kevésbé az előadások szószorinti utánírása, (mi talán káros befolyású volna), mintsem csak azoknak tömött kivonatának följegyzése által, mit különben a folyóírásal csakis erőltető és eddigi szép írást rontó kapkodással és szaggatott alakban végezhetne, pedig gyorsjegyekkel egész kényelemmel és minden mulasztás nélkül teheti papírra és a felsőbb tanítványokan vele becses munkák és iratokból kivonatokat készíthet; ily módon nyert tanulmányi füzetek, miket már sok helyen láthatni, örökbecstök, — a mellett, a világba kilépőknél, a gyorsírás az ő hű, jövendő kísérője marad egész életük át. — Az egyházi és világi szölok használhatja a gyorsírást beszédjeinek fogalmazására, melyeket vaokos füzetek helyett sokszor egyetlen egy negyedrét lapra is leírhat és kényelmes és áttökíthető alakban kezébe vehet. A tudós és irodalmár általa időt és tért kimélt eszköznyer, dolgozataihoz szükséges idézetek és más anyagok gyűjtésére. A hírlapíróknak már hivatásánál fogva közz gyorsírónak kellene lennie, s ha ez a jelen nemszedéknél már általánosságban nem lehetségesé is, mindenesetre még igen nagy jövő áll a gyorsírástnak a hírlapírodalom szölgálatára nyitva.

Igen ezélszerűnek mutatkozik a gyorsírás az ügyvédi irodákban is. — Több bécsi és pesti ügyvéd, még kik a gyorsírásban nem is jártasok, fiatalabb gyorsírókat alkalmaznak irodáikban, kiknek föveket, tárgyalási terveket stb. oly gyorsan mondolnak, mintha a tárgyal nekik elbeszólnék. — Mig azután a gyorsíró az ő gyorsírástát vagy maga átteszi folyóírásba vagy az írónak mondolja, az ügyvéd az 5-6 szorosan megtakarított drága idejét más szölokra fordíthatja, — de még jobb ott, hol az ügyvédi iroda fogalmazói magok a gyorsírásban jártasok.

Nem kevésbé sikeres a gyorsírás már a nagyobb ügyleti házakban, miután egész Németországban általában, de már pl. Becsben sem ritkaság, hogy a főnök szövesebben fogad oly gyakornokot, ki a gyorsírásban is jártas kinek aztán a leveleket miutogy elbészölőleg tollba mondhatja.

A hivatalnok szinte nagy mértékben könnyítheti magának dolgát, ha folyógyözekeknél jegyzőkönyvi- levelezési- és másfogalmazványoknál a gyorsírás betűivel él, miket aztán később közönséges írásba át tehet.

Még az orvos, a természetvizsgáló és utazó is igen jól használhatja a gyorsírást, mint pl. a híros német természetvizsgáló és afrikai utazó, dr. Barth (moghalt 1865. november havában) ki naplóját, de még levelezését családijával gyorsírástal jegyekkel vitte, egyedül csak időtörítést végett, — nem is számítván a magas állású államfőriak irodáiban már elterjedt alkalmazását.

A gyorsírás által levelezés most már Németország határain túl, messze el van terjedve, hol már a gyorsírási jegyű pecsétek is a mindennapiságok közé tartoznak. Ép oly alkalmas a gyorsírás a magánnaplók vezetése, melyek, az örök kellem, az érdekes

T. szerkesztő ur! — Ön becses lapjában mindig a tanügyet szeretettel felkarolta, számára azon helyet kijelölté, mely azt lényeges és fontos voltánál fogva illeti; híven tolmácsolta a szakemberek és férfiak abbéli nézetét, figyelmbe vette a szorongatott tanítókból kebelnek siralmait, osztozott úrmóiban, általában mindig részvővő barátként tűnt fel a tanítói pályán működőknek. Ezen eljárása sorok íróját arra indítja, hogy időről időre az érintett ügyövé vágó közlemények nyitvánítására becses lapját bátorodik igénybe venni. De mielőtt tulajdonképeni tárgyaimhoz szólnék, még egy megjegyzést kell előrebocsátanom. Jelenleg a tanoda szüntel. A tanítókat az iskolai port lerázták, az egész éven át munka alatt hajladozó hát főlegyemesedett, a sátorfa összeszedett és mindenki rokonai és barátjai körébe siet, mindennemű szórakoztatásban elfelejteni a köznapit élet bajait. Ennek folytán nem akarom én sem valamit komoly értékes, keserű panaszok vagy bármely ilyféle, a jó kedvet elfojtó dolgokkal az „édes nem-levés“ idejét megzavarni, hanem csak olyféle dolgokról akarok mostan szólni, mely a tanító hivatásáról emlékeztetést édesíti, örömet magasbra lüktető és reményeinket a jövő iránt fokozza.

Pécs városa közönségének a tanügy javára szentelt áldozatairól teszsek ezennel röviden követségére méltó példaképen említést. Az elemi főtanodai tanítók évi fizetése a múlt évben 800 forintba emeltetett, dacára annak, hogy a városi pénztár nem igen bővelkedő állapotban van. Minden szegény tanuló valláskülönbség nélkül rendezett gyűjtések útján bejött könyöradományokból ruhával láttatott el. Továbbá a jogakademia alapítvány kiegészítésére szükséges pénzt csaknem egészen közadakozás útján folyt be; püspök és nagyméltóság a lycoumi helyiségeket nagyjelöken átengedi a reáltanoda számára, minthogy a lycoum a cisztercióták (zircziek) épületében helyeztetik; azon helyiség pedig, mely eddig a reáltanodának szolgált, a város részéről eladatik; az eladási ár a főreáltanoda felállításához szükséges tőke talpköve gyanánt szolgál. Különös örömmel jelezük az utóbbi tény, mivel a főreáltanoda ipar és kereskedelem emelőse körüli fáradozása hazánkban a feltehető szükséges, és e mellett — ha emlékező tehetséggem nem csal — egész Magyarországon csak négy ilyenmő intézet létezik, t. i. Pesten, Budán, Kassán, és Verseczen. A város örökvés nem marad eredmény nélkül, bátran mondhatjuk, miszerint a pécsi tanítók és jelöltek a reáltanoda, ritkítják párokat. Mindezen példás érdemek, melyeket itten érintettünk a pécsi papságtól indulnak ki, mely szóval és tettel, fáradsággal és teljes odaadással törekedik tanodáinkat azon fokra hozni, miszerint valódi nemzeti intézetekké váljanak, tanítóit pedig megelégedett emberek és hivatásuknak lelkes követői legyenek. 31.

Mohács, január 7-én 1866.

Ismét egy évvel, öreggebbek vagyunk korra nézve, de nem jölétro. Adja az ég, hogy a mostani év kipótolja azt, mi a múltban hiányzott, édes hazánk fölött derült ég mosolygjon. A múlt év sok szomorú emléket hagyott hátra, de ezek mind elenyésznek azon nagy horderejű s kedvező politikai események előtt, melyekkel az év végződött. Az ipar és kereskedelem pangását éppen az okozá eddig, mert nem volt megállapodás semmiben, s vajmi nehéz ott megállni, hol az alap hiányzik. A kereskedelemre nézve nagy előnyt nyújt az is, hogy a postadij az előbbi nagyon fölemelt árról méltányos fokra leszállított. Az 5 kros díjnak mindenki örül, csak a postakezölök busongnak, mert aligha az nem történi, hogy a monnyivel a postajövdelem csakolyan leand, mi a kezdetben nagyon is természetes, a hiány majd úgy lesz pótolva, hogy a postakezölök jövődelmét ufolag lejjebb szállítják. Amerikában hol a postaintézet keletkezése után az sok évig sommi jövdelemet sem hozott, sőt deficit mutatkozott, a postakezölök fizetésükre nézve még sem fakadtak ki oly sokszor s oly keserűen, mint ezt a birodalombeliek tették, midőn a tizta postajövdelem az intézet részére milliókra rugott. Hisszük azonban erősen, hogy e szempontban is mielőbb kiolégítetnek a panaszok.

Vidékünkön javában restaurálnak a községekben, az újév beköszöntése után; helytartósági rendelet folytán nálunk is új tisztviselők fognak választatni.

Nem akarván a mostani tisztviselők elleni felszólításokat fessegetni, szerintem azonban nem jó a köznépek kifakadásait mindig készpénz gyanánt fogadni; mert legyen bár ki is tisztviselő, mint ilyen, szegénynek,

gazdagnak egyaránt kedve szerint nem működhetik, hogy panaszra okot ne adjon, csak személyes gyűlölet ne pártosuljon ehhez: s ez a bölköntől nálunk. A választási eredményt annak idején közlendem.

F. hó 9-ére dalárdánk dalestélyt rendezend mint rendszeren táncmulatsággal összekapcsolva. Együttal aláírás útján pénz gyűjtetik a megcsontított dalárda alapítványnak kiegészítésére. Ez biz kevéssé rosszul hangzik, mert míg a pénztárban volt, addig sok olyasmire történi utalványozás, mi elis maradhatott volna.

Nagy lelki gyönyörrel olvasom e lapok utolsó számában a kaposvári lelkes közönségről, mely az utóbbi Karácson estéjén ismét megemlékezett a szegény gyermekokról, kik közül 78-at öltöztetek föl. Kaposvár a tekintetben biz mintául szolgálhatna sok nagyobb városnak, mert szegény mindenhol legtöbb van, s mily jól oshat a szegény ártatlan gyermeknek, kik Krisztus születése napján öltöngy emlékekül tetőtől talpig új ruhába öltöztetnek. Kell-e nagyobb öröm-nyilatkozatot hallani, ez többet ér bármily lelkesítő jóvezetnél! Bizony nálunk is elkélnének ily métkony adományok, mért elég apró gyermekot esikorgó hidegben is meztláb, lehet látni, vagy pedig oly rongyos mezben, hogy némely helyen kilátszik a test.

Mára tán elég is leand onnyi. Isten velünk. L.

Hírek és események.

* Az északi vaspálya igazgatóságához küldött értesítés szerint — írja a „P. L.“ e hó 13-ról, — Császárné és Császárné Ö felségük e hó 26-án érkezendnek külön vonaton kíséretükkel együltt Pestre. Az államvasutársaság részéről a pályaudvarok, hol a külön udvari vonat megállapodni fog, virágok és lobogókkal ünnepélyesen földszittetnek, s ott fehér ruhás leánykák csoportozatai fogják Ö Felségeiket üdvözölni. A Császárné kíséretét ugyanazok képezendik, kik multkor. A Császárné kíséretében valamennyi magyar hölgyek leandnek. Ö Felségeik Buda-Pesten mulatása mintegy 50—14 napra fog terjedni. Már 23-án Bécsből egy különvonat indul az udvari eselőség, udvari háztartási czikkeket, lovak s hintókkal s udv. csendőrséggel. Ö Felségeik e hó 26-án történi Pestre utazása alkalmából a bécsi polgári bál megtartása napja változást szenvedett, s e hó 24-én fog végbemeni. — Ugyanazon nap a „Wiener Abendpost“ kinyilatkoztatja az Ö Felségeik közelebb Magyarországra utazásáról szóló hírlapi híresztelésekre vonatkozólag: hogy, noha a legfelsőbb leutazás bizonyos, de az idő iránt még a legszűkebb udvari körökben sem tudnak semmi bizonyost.

△ A farsang vigan kezdődik, e hó 24-én tartja Inkey Kázmér ur jótkonyozélu táncvignalmát, melyre feltűnő előkésztetések történnék, eddig is, hisszük, hogy ezen fényes mulatságon a közel fekvő megyék felsőbb osztályu lakói is számosan fognak jelen lenni. Febr. 2-án a Polgári Egylet tart saját helyiségében a sármelléki tűzkárvallottak felségelyezésére. Febr. 6-kán a dalárdai nagy álarczos táncvignalom tartatik; előlegesen ennyit jelonthetünk, de hol vannak a kisebb casinói vignalmak és vendéglők mulatságai. Táncz elég lesz, csak jó kedv is legyen hozzá.

△ A helybeli nagy gymnasium érdekében az ügyi bizottmány szorgalmasan tart gyűléseket.

△ Ez évi első országos vásárunk e hó 29-én tartatik meg.

△ A pesti bálokban némely hölgyek annyira kivágvá kezdik viselni a ruhákat, hogy nem lesz osoda, ha bálokban ruhákat fognak találni, mikből az illető tulajdonosok kiestek. Ez nálunk nem újság, mivel a francia divatot követő hölgyeken már régóta látunk oly ruhákat.

△ Dessewffy Emil gróf temetése e hó 11. ment véghez Pozsonyban, a szentferenczi templomból. Gyászolók rop-

pant számmal jelentek meg, a város polgári, katonai hatósága s a polgárságrészéről. A főnemesi osztályból, a család tagjain kívül jelen valának: Majláth György-adv. kancellár, Sennyei Pál báró, tárnok, Károlyi György gróf és mások. Az akademia s a földhitelintézet küldöttségeleg róttá le nagy halottja iránti tisztelget adóját. A tetem éjjel lön a szabocsmegyeyi szentmihályi sirboltba szállitva.

△ Egy előkelő nő végtiszteletén számos kíséző jelent meg, a koporsó beszentelése után a menet indulni készült, de lehetetlen volt, mivel a halottat vivő kocsi illő órában elfelejtették oda rendelni; e botrányos várakoztatás miatt az egybegyűlték nagyobb része zugolódni kezdett, egy ott levő cs. kir. kapitány jónak látta a bajon segíteni, oda rendelt a közel levő laktanyáról 12 katonát, kik a jobblétre szenderült köztiszteletben élt nőt és jó anyát, vállakon vitték ki az örök nyugalom helyére. Az ily rosz vért szülő botrányos eset elkerülése végett, nagyobb figyelmet ajánlunk az illetőknek.

△ Gődöllöt, — mint a „M. V.“ hallja 1709000 frton Ö Felségemár megvette. A 27000 holdra terjedő vadaskert, park s a kastély Ö Felsége birtokába ment át, míg a Gődöllőhöz tartozó egyéb birtokokat a belga bank magának tartotta meg.

△ Jónak látjuk félremagyarázhatás elkerülése végett, a mult számunkban említett katonai raktár kirablásáról szóló hírlunket annyiból kiigazítani, hogy az őrálló tettes, nem a városi, hanem a katonai őr volt.

* A megürült kalocsai érseki székre, — mint a lapokban olvassuk — a helytartóság Ranolder veszprémi püspököt hozza javaslatba.

Kaposvár.

* Jankovich László főispán és neje szül. Tallian Rózsa ő méltóságai e hó 20-án a székvárosba váratnak, a megyénk ifjusága által rendezendő vignalomban részt venni.

* Boglár és Lello közti Balaton jegén a mult napokban több száz mázsa halat fogtak; mind elvitték Pest felé.

* Mint értesítve vagyunk, a székvárosunkban levő Bényei-szintársulat pár álarczos vignalmat adand a farsang folytán. A szini előadások a lehető legjobban ütnek ki; a színház látogatott, mint itt Kaposvár lelkes közönségétől várni lehetett. Innét Szegszárdra megy a jeles tagokból álló társulat.

Vegyes.

* Milanóban egy grófnő halt meg nem rég, ki hat gyermekének, tizenkét millió huszast hagyott készpénzben. Oda hetediknek is örömet beállottunk volna.

— Örvedetes hír a vadászok számára. Egy legfelsőbb rendelet váratik, mely a magyar korona tartományaiiban a fegyverongedély szükségességét eltörölvén, megengedi az anélküli fegyvertartást és vadászhatást.

— A postadij leszállítása menyire szaporítja a levelezések számát, kitetszik onnan, hogy a bécsi postahivatalnál jan. 1-től fogva naponkint ezer levéllel adnak föl többet, mint azelőtt.

— A francia osászári ház új udvarmestere Dupuis az első lépést a takarósságban ott kezdte, hogy minden felszolgáló inas zsebet bevaratta, biztosítván eként a megmaradott pástétomokat az eltűnéstől. Egy odavaló lap némely vendég irányában is ajánlja e műtetet.

— Nagykor. Nagy-Szombaton f. h. 10-én egy régi öreg ember, Wallner Illés molnár-mester halt meg. Pozsonyban 1770-ben született, Mária Theresia uralkodása alatt, és öt trónváltoztatást ért meg.

— A magyar hírlapok 1866-ban. — Politikai napilap megjelen 6. Politikai hetilap 9. Vegyestartalnu képes lap 7. Egyházi és iskolai 6. Szépbíróalmi 10. Humoristikai 3. Szaklap 21. Vidéki nem politikai tartalnu lap 14. Összesen 76 s így nyolcval több mint a mult év elején. Ezek közül 54 a fővárosban, 22 pedig a vidéken jelenik meg. Folyóirat van 5, ezekből 2 a fővárosban és 3 vidéken adatik ki.

— Zrinyi Miklós hős halálának, f. é. szept. 7-én bekövetkezendő 300 éves emlékezetét Horvátországban is meg akarják ülni. Mint tudjuk Somogyban alakult már egy bizottmány Somich Pál elnökelete alatt, hogy a hős emlékezetét Magyarországon méltón ünnepelessék meg.

— A leandó koronázás színhelyéről már is sokat és örömet beszélnek. Némelyek Esztergomot ohajtanák, mások szerint a budai vérmész volna kiszemelve e oclra. Egyik lap azt az indítványt teszi, hogy a koronázás egyházi szertartása a budavári plébániatemplomban történi, s onnan a díszmenet jöjjön át a posti lánozhidterro az eskütételtől és az ünnepélyes kardvágások végett. A koronázási halmet az új köpart fölötti nagy téren lehetne emelni, a budavári palotával szemközt. Itt tömördek sokaság lehetne jelen, s a legpompásabb rámt kölesönözhetné a rendkívüli történeti képnek.

— Rajtvosztett bankócsinálók. G—y L. pestmegyei, alsódbasi közbirtokos házánál darab idő óta két uri külsejű ismeretlen egyéniség tartózkodék. Ezek egyike a napokban Felső-Dabasra szált, s ott egyik boltban egymás aprólékokat vásárolván 5 frtos bankóval fizetett. A bankjegy hamisnak ismertetett fel. Minok folytán az illető ismeretlen egyén a járás szolgabíró elő idéztetvén, az által le is tartóztatott; de G. L. közbenjárta a kezessége folytán szabadon bocsátatték. Mindamellott is aházigazda megszepevő kocsira rakja a bankógyár készleteit s azokkal a gyóni erdőbe sietvén, ott egy magános helyen lúdába zárja és elássa. Szerencsétlenségére, ezen egész műtétnek az erdőesész véletlenül szemtanuja volt, s mint előtte gyanusnak tetsző dologról a csendőrszónak azonnal jelentést tesz. Ki is — a megelőző körülményekről némi tudomással bírván — a bünjelöket közrekerítve, hadnagynival G—y házáat haladóktalanul körül fogja s a két idegen bankócsinálót (kiknek neveik, polgári állásuk s egyéb körülményeik előttünk megismeretlenek) elfogja. G—y-nak azonban — közöpetto a zaj és meglepetésnek — sikerült az igazság üldözése elöl menekülnie. — „Adjatok 15 frtot, mert voszva vagyok!“ — e kétségbeesett szavakkal rohant menekvésbe közben, egy bizalmas ismerőse házába, honnan bujdosó pályáját rögtön tovább folytatta. Másnap egy közel erdőben látták őt, hol a oszsz lakában kenyéret és tejet kért. A megkezdett bünvizsgálat orélyesen folytattatik. E végzetszerit osapás legérzékenyebben sújtja G. L. ártatlan kiskoru gyermekeit s főleg boldogtalan nejét, ki néhány év előtt művelt lélek, fiatal szépség s az időben sokakról irigylett gazdag menyasszonyi hozományal nyujta kezét a könnyelműség áldozatul esett férjnek.

— (Rejtélyes történet.) Esztergomból, jan. 14-ről írják: Városunkban egy igen sujátáságos hír kering, mely emberismeret érdekében figyelmet érdemel. — Mult évben nálunk bizonyos esztergályosnál bekopogtat egy legény, s mültelybe áll, azon kikötéssel, hogy ő nem kíván fizetést, sőt mert mesterségében még nem igen jártas, ő fog havi díjat fizetni. Az ifju osinos öltözékű, szerény iparkodó ember volt, otthon halt, de másutt étkezett, s többfelé jött lön, nem éjjelezett, nem korosmázott, sőt asszonyának

borháza befűdésére 100 forintot ajándékozott. 7 hónapot töltött nálunk, azután távozott. Mestere nem sokára meghalt, a mesternője, ki őt mindig megkülömböztette, még szegényebb sorsra jutott.

Pár hónap előtt egy nagy levél érkezik ozen asszonyhoz, megrakva bélyegekkel és nagy pecsétekkel. Az asszony nem hiszi, hogy őt illeti, elfogadni vonakodik, végre rátukmálják; felbontani azonban nem mervén, vele egy jó ismerőjéhez siet; ez elhitei vele, hogy a levél hozzá szól, s elötte föl is bontja, s ime a levél tele van értékpapirokkal, sorsjegyekkel. mikhez a nő ugyan nem értett, de mégis magával vitte. Ismerőjének azonban egy hamis gondolat ötlük fejébe, utána siet s elhitei vele, hogy a dologban tévedés van, a levél nem hozzá

szól, s ha vissza nem küldi, keményen meg fog büntettetni. Az asszony megijed, a levelet mindenestül átadja, sőt fölkeri, hogy küldendő vissza; ez igér mindent, s távozik. A nőt azonban mások nemsokára felvilágosítják, figyeztetik a gazdag ifjura, elmegy tehát levelét visszakövetelni. A jó barát állítja, hogy már visszaküldte, az asszony igazolást sürget, de azt nem bírja előállítani; a nő utóbb követelőleg lép föl, minden hiában. Megjárta Pozsony is, nem bír utbaigazításhoz jutni; újra kér, rimánkodik, ismerője régi állításánál marad, sőt hogy nyakáról végleg lerázza, a nőt ürtlnek nyilvánítja. Midőn Ő Felső Pésten volt, az asszony is lerándult a fővárosba, kérvényt is nyújtott be, de még eddig válaszhoz nem juthatott. A

jó ismerős most tagad mindent, a nő Bécshé is felmenne, csak körülményei engednek. Kíváncsiak vagyunk, mi lesz a végeredmény?

Nyit posta.

K—E—nek: Nem fizettük értök; csak tessék a régi szokást megtartani, E hó 24-ig kérjük a vidékről kimerítő tudósítást a piaci árjegyzéket.
W. J—nak: ugyan ezt isenjük.
P. G—nak: Nem kaptad levelünket.
T. V—nak: Majd megint megkésél.
Aroopág: Minél előbb kérjük a küldeményt.
M. Luizának: Nem értünk rá írni; legközelebb pótoljuk a mulasztást.
R. R—nek: Kérjük mielőbb az ígért beváltását; minél több van itt, annál biztosabb a jövő. Műved megjelenésére előre is gratulálunk. A leveleket is várjuk; legyen bennök mész és paprika egyiránt.
Kanizsára: a dalokat megkaptuk; de nem értjük, hogy miért nem felel ön rég írt levelünkre.
V. L—nak: Levelét vettük; a találkozásnak örvendünk; a lapban ön kíváncsiságát teljesítjük. Kérjük szives közreműködését.

Gazdasági tudósítás.

N.-Kanizsa, január 20. A gyér szállítás következtében a nyers termény ára változatlan. Gabnáraink következők: Buzs 3 frt. 45 kr. Rossz 2 frt. 30 kr. Kukoricsa 1 frt. 80 kr. Árpa 1 frt. 70 kr. Zab 1 frt. 5 kr. Továbbá mindenféle üzlet pang és az árak ingatlanul maradnak.

Bécsi pénzfolyam január 19.

5% metaliques 68.25 5% nemzeti kölcsön 66.70; 1860-ki álladalmi kölcsön 84.95; bankrészvények 758.— hitelintézetek részvények 151.80; London 104.65; ezüst ágó 104.80; arany darabja 5 frt.

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

H I R D E T É S E K.

3-3. ÁRVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polgári törvényszékének, mint telexkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Wetz Ignác vizvári lakosnak felperessége alatt Galambok József n.-korpád lakos elleni követelése fideszésre lezálógott és a Nagy-Korpád község 153. számú telek jegyzékében A I alatti sz. helység és hozzá tartozó föltekli külsőség bírólilag 2000 frt. o. 6. becsült ingatlanok N.-Korpád községben a helyszínén 1866. jan. hó 12. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárverestetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1866. febr. hó 12. napjának reggeli 9 óráján a helyszíne kitételik, azzal hogy ekkor fenőbb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak. Az árverési feltételek a törvény-

szék irodájában mindenkor megtekinthetők
Kaposvárott decz. hó 7-én 1866.
Somogy megye törv. széke mint telexkönyvi hatóság.

3-3. ÁRVERÉSI hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telexkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Paroz Ignác marozall lakosnak felperessége alatt Domsa Imre horvátok lakos elleni követelése fideszésre lezálógott és a horvátok község 7. sz. tjkönyvében A I 346. hr. sz. alatti szőlő és bírólilag 200 frt. — kr. o. 6. becsült ingatlanok Horvátok községben a helyszínén 1866. jan. hó 17. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárverestetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1866. febr.

hó 17-dik napjának reggeli 9 óráján a helyszíne kitételik, azzal, hogy ekkor fenőbb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.
Az árverési feltételek a törv.

irodájában mindenkor megtekinthetők.
Kelt Kaposvárott deczember hó 6-én 1866.
Somogy megye törv. széke mint telexkönyvi hatóság.

Cs. kir. kizáról. szabad.

f o g - s z i v a r k á k,

legujabb s mint legjobbnak ellismert legkényelmes szer a fogfájás minden neme ellen, egyedüli feltalálója: **Török József** gyógyszerész Poston, király utca 7. sz. alatt.

Ezen fog-szivarkák, kényelmes alkalmazásuk s biztos hatásuk végett általános használatra minden magaslatás nélkül maguk-magukat a legjobbnak ajánlják. — A fogfájásban szenvedő azon pillanatban meggyőződést szereshet magának, hogy egy jeles és ok-szerűleg összeállított készítménnyel — mely a cizának tökéletesen megfelel — van dolga.

Gyermekek és nők is e szivarokat egész kényelemmel használhatják.

Miután a fogfájás annyira kellemet en és gyakran éjjel áll be a midőn a csillapító szer nem igen van a kőznél, a fog-szivarkák min legjobb házi szernek, mindig készletben kellene lenni.

Ara egy skatulyának 1 ft 1/2, skatulyának 50 kr. Postán küldve 10 krral több.

Ismét eladók illendő százalékban részeseülnek. Középponti elküldési raktár: a fontérintott gyógyszerésznél. Megrendelhető továbbá a Magyar- és szomszédországok, valamint az összes cs. kir. osztrák tartományok minden gyógyszerésznél. (4-9)

Haszonbérbe kerestetik

egy 300—400 hold föld-réteből álló lakház és gazd. épületekkel ellátott gazdaság 12 évi bérlet tartamra. Ajánlatok kéretnek e czim alatt beküldetni: „Hajnos G. intéző számtartónak, Wetz A. ur kezeihez Nagy-Kanizsára.

Olvasó-díj leszállítással

Kölesön-könyvtár

NAGY-KANIZSÁN.

Alulirt figyelmébe ajánlja a t. cz. olvasó közönségnek magyar és német kölesön-könyvtárát, mely 2000 kötet s általán uj művekből áll; vidéki előfizetők kedvezményben részesülnek.

Előfizetési feltételek:

Egy napra 3 kr, egy óra 60 kr, fél éves előfizetőknek 1 hó elengedtetvén 3 frt, egész éveseknek 4 hó engedtetvén 4 frt. 80 kr., a ki egyszerre több művet akar vinni, aránylag többet fizet. Betétel minden könyvért 2 frt.

Elfogadtatik továbbá előfizetés a

„Zala-Somogyi Közlöny“

ismeretterjesztő lapra,

Egész évre 5 frt. — Fél évre 3 frt. — Negyedévre 1 frt. 70 kr.

WAJDITS JÓZSEF, könyvtáros